ሓዳስ ኤርትራ

The State of ERITREA

መበል 23 ዓመት ቁ. 334 31 ሓምለ ገጻት 12 ዋጋ 1.00 ናቕፋ

ሓሙስ

ገጽ 4
"ብሓባር ንቐንሰርሕ ብሓሳብ ንረዳዳእ" ተኽለ ፋኑስ (ማዕርባ)

ገጽ 5
እታ ምክሕቲ

ገጽ 8
ኦቲዝም እንታይ እዩ?

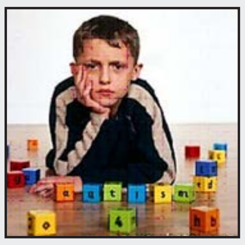

ገጽ 10
ወርሓትን ዓመትን ብኣበሃህላ ኤርትራዊ ሕብረተሰብ

ገጽ 11
ለዊስ ሻን ሃን እንታይ በለ?

ሓረስቶት፡ ዝናብ ክራማት ኣብ ረብሓኦም ንምውዓል ጻዕርታቶም ከሐይሉ ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ ኣዘኻኺሩ

ሓረስቶት፡ ዝናብ ክራማት ኣብ ረብሓኦም ብምውዓል ብርኩት ምህርቲ ንምሕፋስ ጻዕርታቶም ከሐይሉ፡ ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ ኣቶ ኤፍሬም ገብረክርስቶስ ምስ ወከልቲ ህዝቢ ማይድማ ኣብ ዘካየዶ ርክብ ኣዘኻኺሩ።

ኣብ'ቲ ንኡስ ዞባ ብሓፈሻ - ውሕስነት መግቢ ንምርግጋጽ ንዝተኻየደ ንጥፈታት ዘመገሰ ኣቶ ኤፍሬም፡ ወጽኢታውነቱ ክበርኽ ምእንቲ፡ ሓረስቶት ኩነታት ዝናብ ኣብ ግምት ብምእታው ጥቡ ዝበለት ማይ ኣብ ግራውቶም ከም እትተርፍ ክገብሩን ምስ መሬቶም ዝሰማማዕ ኣዝርእቲ ክጥቀሙን ጸዊዑ።

ብሕጋዊ ኣገባብን ማስርሕን መሬት ምጥቃም ግቡእ ምዃኑ ዘጸረ ኣመሓዳሪ ዞባ ደቡብ፡ ብኣደ-ወሰንካ ዝግበር ተጠቃምነት መሬት ዘይሕጋውን ዘሕትትን ምዃኑ ብምምልካት፡ ኩሉ ኣብ ልዕሊ መሬት ዝግበር ሕርሻዊ ይኹን ካልእ ንጥፈታት ብኣፍልጦ ዝምልከቶ ኣካል ክኸውን ከምዝግባእ ኣስሚሩሉ።

ብዘይካ'ዚ፡ ማይድማ ብዘለዋ ስትራተጂያዊ ኣፍደገታትን ጥጡሕ ጸርግያን ንንግዳዊ ንጥፈታት ምቹእቲ ብምዃና፡ ሰብኡጋ ዚ ብልጫታት'ዚ ተጠቒሞም ኣብ ዝተዋፈሩሉ ጽላት ቀጠባ ኣበርቲዖም ብምስራሕ፡ ኣብ ሃገራዊ ቁጠባ ኣበርክቶኦም ከዕዝዙ ተላቢዑ።

ኣብ መወዳእታ ተሳተፍቲ፡ ህዝቢ የማናይ ኢድ ልምዓታዊ መደባት ኮይኑ ተራኡ ንምዕዛዝ ቀጻሊ ኣኼባታትን ኣስተምህሮታትን ክካየድ ብምዝኽኻር፡ ምስ ብዙሓ ኣርቲ ብምዝርዝር ኣብ ትካላት ጥዕና ዘሎ ሕጽረታት ፍታሕ ክናደየሉ ተማሕጺኖም።

ዓለማዊ መዓልቲ ኦሎምፒክ፡ ብደረጃ ሃገር ኣብ ከተማ ባረንቱ ተዘኪሩ

ዓመታዊ ብዝተፈላለየ ንጥፈታት ተዘኪሩ ዝውዕል ዓለማዊ መዓልቲ ኦሎምፒክ፡ ለሚ ዓመት ብደረጃ ሃገር ብ27 ሓምለ ኣብ ከተማ ባረንቱ ተዘኪሩ።

ኣብ'ቲ ኣጋጣሚ፡ ሓለፍቲ ሃገራዊ ኮሚቴ ኦሎምፒክ፡ ኣባላት ኮሚሽን ስፖርትን ፌደረሽናትን ዞባ ጋሽ-ባርካ፡ ከምኡ'ውን ኦሎምፒካውያን ኣትሌታትን ብኣሸሓት ዝቖጸሩ ኣፍቀርቲ ስፖርት ከተማ ባረንቱን ተሳቲፎም ነይሮም።

ምኽትል ፕረዚደንት ሃገራዊ ኮሚተ ኦሎምፒክ ኤርትራ ኣቶ መሓሪ ሙብራህቱ፡ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ ዕላማን መንፈስን ኣህጉራዊ ምንቅስቓስ ኣብ ማሕበረሰብ ስፖርት ብሓፈሻ ኣብ ተቓእትን መንእሰያትን ወለዶታት ድማ ብፍላይ ምስራጽ፡ ካብ ቀንዲ መልእኽትታት ናይ'ቲ ዕለት ምዃኑ ገሊጹ።

ኣብ'ቲ ዝኸሪ ዝተረኽቡ ኦሎምፒካውያን ኣትሌታት ኑቢያት ሃብተማርያምን ያሬድ ኣስመሮምን፡ ንስፖርታዊ ድሕረ-ባይታኦም ድሕሪ ምግላጽ፡ ኩሎም ስፖርታውያን መንእሰያት ልዑል ጻዕርን ዲስፕሊንን ብምክያድ ስሞምን ስም ሃገሮምን ኣብ ኣህጉራዊ መድረኻት ስፖርት ንምጽዋዕ ብዘለዓለ ክጽዕሩ ኣዘኻኺሮም።

ኣብ'ቲ ኣጋጣሚ፡ ናይ ህጻናትን ዓበይትን ውድድራት ጉያን ጉታ ገመድን ክካየድ እንከሎ፡ ንዕውታት ሽልማት ከም እተዓደለ፡ ካብ ህዝባዊ ርክባት ኮሚሽን ስፖርት ኤርትራ ዝበጽሓና ሓበሬታ ኣረዲኡ።

ሃገራዊ ኮሚተ ኦሎምፒክ ኤርትራ፡ ካብ 2008 ጀሚሩ ነቲ ዕለት ኣብ ኩለን ዞባታት ሃገርና ብዝተፈላለየ ንጥፈታት ክዝክሮ ምጽንሑ ይፍለጥ።

ድባርዋ፡ ብወፍሪ ልምዓት ተመሃሮ ልዕሊ 200 ሽሕ ፈልሲታት ተተኺሉ

ኣብ መላእ ንኡስ ዞባ ድባርዋ ብወፍሪ ክረምታዊ ልምዓት ተመሃሮ ብዝሰላሰል ዘሎ ስራሕ፡ ኣስታት 203 ሽሕ ፈልሲታት ኣግራብ ንምትካል ኣቕዲሙ ቅድመ-ምድላዋት ስለዝተገብረ፡ እቲ ፈልሲታት ከምእተተኽለ ተሓቢሩ።

ኣቡቲ ንኡስ ዞባ ክኢላ ሃብቲ መሬት ወይዘሮ ሊያ የውሃንስ ንኤሪና ኣብ ዝሃቦቶ ሓበሬታ፡ እቲ ቀንዲ ዕላማ - ነቲ ካብ 2009 ጀሚሩ ባህርያዊ ኣግራብ ንምስሳን ዝተኸለለ ሕዛእቲ ንምድንፋዕ ከምዝኾነ ብምግላጽ፡ በዚ ዓመት-ዓመት ዝሰላሰል መደብ ልዕሊ 200 ሄክታር ሕሩም ሕዛእቲ ኣገዚ ለሚዑ ከምዘሎ፡ ነርቲ ድማ ሳዕሪ ዓጺዶም ይጥቀሙ ከምዘለዉ ገሊጻ።

ተኽሊ ገመሮ ዋሕዲ ማይ ከምዝጻወርን ትሕዝቶ መሬት ከምዝሀብትምን ካብ ናይ ቅድሚ ሕጂ ተመኩሮ ስለዝተገዝበ፡ ብብዝሒ ከምዝትከል ይግበር ከምዘሎ ዝጠቐሰት ወይዘሮ ሊያ፡ ቀላሚጦስ፡ ኣውሒ፡ ሸዊት ሓጋይን ካልኦትን'ውን ካብቶም ተተኺሎም ኣብ ጽቡቕ ደረጃ ዝበጽሑ ምዃኖም ሓቢራ።

ካብ ኣሊይቲ ተመሃሮ መምህር ጸሃየ ገብረኣምላኽ ብወገኑ፡ ተመሃሮ ነቲ ዝተመደበ መደባት ልምዓት ንምዕዋት ዝርኣይዎ ዘለዉ ተወፋይነትን ትግሃትን መጉሱ።

ተመሃሮ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ እቲ ስራሕ ናይ ሕልና ዕግበት ዝፈጥርን ተመኩሮን ልምድን ዘቕስምን ብልጫ ከምዘለዎ ብምሕባር፡ ንዝተዋህቦም መደብ ስራሕ ብሰዓቱ ይዓምምዎ ከምዘለዉ ገሊጾም።

ኣብ ንኡስ ዞባ ድባርዋ ብ7 ሓምለ ኣብ ዝጀመረ ወፍሪ ልምዓት ተመሃሮ፡ 632 ተመሃሮ፡ 35 ኣሊይቲ መምህራንን 4 ሞያውያን ጥዕናን ይሳተፉ ከምዘለዉ፡ ካብ ጨንፈር ሚኒስትሪ ሕርሻ'ቲ ንኡስ ዞባ ዝተረኽበ ሓበሬታ የመልክት።

ተርእዮ ገበናትን በደላትን ኣብ ምንካይ፡ ተራ ወለዲ ክዓዝዝ መዘኻኸሪ ቀሪቡ

ተርእዮ ገበናትን በደላትን ንምንካይ ኣብ ዝቶደድ ጻዕሪ፡ ተራ ሕብረተሰብ ብሓፈሻ ወለዲ ድማ ብፍላይ ክዓዝዝ፡ ኣዘዚ ካልኣይ መደበር ፖሊስ ዞባ ማእከል ሚጀር ወልዱ ዘወልዲ ብ27 ሓምለ ምስ ነበርቲ ንኡስ ዞባ ኣኽሮዉል ኣብ ዝገበሮ ርክብ ኣዘኻኺሩ።

ኣብቲ ኣጋጣሚ፡ ሚጀር ወልዱ፡ ብበጽዋ ዝወለዑ ጎስጓሳትን ኣስተምህሮታትን ኣብ ምንካይ ገበናት ጸቡቕ ወጽኢት ደርኪበምኻ እንተሎ፡ ገና ሓያል ጻዕሪ ከም ዝሓትት፡ ብምምልካት፡ ህዝቢ ምስ ፖሊስ ዘለዎ ምትሕብባር ኩብ ኣብሉ ብዝለዓለ ክቶጥፍ ተላቢዩ።

ኣመሓዳሪት ንኡስ ዞባ ኣኽሮዉል ወይዘሮ ኣልጋሽ ትኩእ ብወገና፡ ወለዲ - ደቆም ብስነምግባር ተኸቲሎም ብሕጊ ተማእዚዞም ንኽመላለሱ ጻዕርታቶም ክሕይሉ፡ ከምኡ'ውን እዋናዊ ሓበሬታ ንፖሊስ ክህቡ ጸዊዓ።

ተሳተፍቲ ኣብ ዝሃብዎ ርእይቶ፡ ምግታእ ገበናትን በደላትን ንፖሊስ ጥራይ ዝገድፍ ዕማም ከም ዘይኮነ ኣጸቢቖም ከም ዝምገዝቡ ብምጥቃስ፡ ተራኦም ክጻወቱን ንዝወሃቦም ኣስተምህሮታት ብግብሪ ክሰርሕሉን ድልዋት ምዃኖም ኣረጋጊጾም።

ባጽዕ፡ ሕማማት ንምቁጽጻር ብዛዕባ ዝካየድ ዘሎ ንጥፈታት ዝግምግም ኣኼባ ተቓኒዑ

ኣብ ምምሕዳር ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ፡ ጨንፈር ሚኒስትሪ ጥዕና፡ በዓል ማዚ ወደብ ባጽዕ ኣህጉራዊ መዓርፎ ነፈርቲ ባጽዕ ጨናፍር ሚኒስትርታት ሃብቲ ባሕሪ ቱሪዝምን ሕርሻን፡ ክፍሊ ኢሚግረሽንን ዜግነትን ከምኡ'ውን ትካል ደረጃታት ኤርትራ ዝቖመት ኮሚቲ፡ ካብ ደገ ንዝኣትዉ ሰብዓዊ ባሀሪ ዘለዎም ዘይንቡራት ተመሓላለፍቲ ሕማማት ኣብ ምክልኻልን ምቍጽጻርን ተካይዶ ዝላ ንጥፈታት ዝግምግም ኣኼባ ኣቃኒዓ።

ኣብቲ ብ23ን 24ን ሓምለ ኣብ ወደባዊት ከተማ ባጽዕ ዝተኻየደ ገምጋም፡ ዕላማታ ኮሚቲ፡ ብመሬት፡ ባሕርን ኣየርን ካብን ናብን'ቲ ዞባ ዝንቀሳቐሱ ሰባትን ንብረትን ካብ ሰብዓውን ዘይንቡርን ተርእዮታት ተመሓላለፍቲ ሕማማት ንምክልኻል ጸዑቕ ምክትታል ምግባር፡ ምስ ዘጋጥም ድማ ቅልጡፍ መልሰ-ግብሪ ንምሃብ ንዋታውን ስነ-ኣእምሮኣውን ምድላዋት ጌርካ ጸኒሕካ ንምምካቱ ምስራሕ ምዃኑ በሪሁ።

ኣብ'ቲ ኣኼባ ብዛዕባ ምልክትታልን ምቁጽጻርን ሰብዓዊ ሕማማት፡ ድሕረ-ባይታ ሰብዓዊ ሕማማት ኮሮናን ኢቦላን፡ ኩነታት ትግባረ ሸቶታት ሚለንዩምን በጺሖዎ ዘሎ ደረጃን ካልእ ዛዕባታትን ሰፊሕ ሞያዊ መግለጺ ተዋሂቡ።

ተሳተፍቲ ብወገኖም፡ ኣብ ዝቐረቡ ዛዕባታት ዘተን ክትዕን ድሕሪ ምክያድ፡ ሰብዓዊ ሕማማትን ዶብ ሰጊሮም ንኸይኣትዉ ሳላ ዝተኻየደ ጻዕሪ ዛጊት ዝተራእየ'ኳ እንተዘየሎ፡ ኣብ ዓለም ብሓፈሻ ኣብ ኣህጉርናን ዞናን ድማ ብፍላይ በበጽዋ ዝቕላቐሉ ዘለዉ ሕማማት ንምክልኻልን ንምቁጽጻርን ዝተወሃሃደ ጻዕሪ ከም ዝሓትት፡ ስለዚ ድማ ምሉእ ንዋታውን ሞራላውን ምድላዋት ክቶደድ ተላቢዮም።

ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ማሕበራዊ ኣገልግሎት ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ኣቶ ተስፋይ ተኽለ ኣብ መዛዘሚ'ቲ ኣኼባ ኣብ ዘስመዖ ቃል፡ እቲ ዞባ ብዙሕ መዳወብትን ጸዑቕ ምንቅስቓሳት ሰባትን ንብረትን ስለዘለዎ፡ ዶብ ሰጊሮም ተመሓላለፍቲ ሕማማት ንምክልኻል ሳላ ዝቶደድ ዘሎ ሰራሕ ዛጊት ዘስክፍ ተርእዮ ሕማም ከም ዘየለ ብምሕባር፡ እታ ቀዋሚ ዝላ ኮሚቲ ንጥፈታታ ከተስፍሕን ከተደንፍዕን ኣዘኻኺሩ።

ኣብ'ቲ ኣጋጣሚ፡ ኣብ መንጎ ጨንፈር ሚኒስትሪ ጥዕናን በዓል-ማዚ ወደብ ባጽዕን ኣብ ትግባረ ሸቶታት ሚለንዩም ዘተኩረ ሓባራዊ ስምምዕ ተኸቲሙ።

ብስራት ንተዋዳደርቲ ስእሊ ብፎቶ-ግራፍ!

ሚኒስትሪ ዜና ጨ/ስእሊ፡ ብምኽንያት ፌስቲቫል ንቱሪዝማዊ ጸጋታት ኤርትራ፡ ብሄራት፡ ቅርጺ-መሬት፡ ባህልን ልምድታትን፡ ያታዊ ክብርታትን ኣብ ዝብል ቴማ ንኽትሳተፉ ብኽብሪ ይዕድም።

1. ነፍሲ-ወከፍ ተወዳዳሪ 3 ስእሊ 30x40 C.m ዓቐን ዘለዎ፡ ምስ ኦርጂናል ኮፒ ብC.D ተሰንዩ ይቐርብ፡
2. ንውድድር ዝቐርቡ ኣሳእል ዘይተተንከፉ (ዘይተመስርሑ) ክኾኑ ይግባእ፡
3. ኩሉ ንውድድር ዝቐርብ ኣሳእል ንብረት ሚኒስትሪ ዜና ክኾኑ፡
4. ንዕውታት ተወዳደርቲ
   1ይ 30.000.00 ናቕፋ
   2ይ 20.000.00 ናቕፋ
   3ይ 10.000.00 ናቕፋ ሽልማት

ተዳሊዩልኩም ኣሎ።

እዚ ምልክታ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ፡ ክሳብ መወዳእታ ሓምለ 2014 ኣብ ሚኒስትሪ ዜና ጨንፈር ስእሊ ክተረክቡ ንሕብር።

ንዝያዳ ሓበሬታ ብቑ.ቴሌፎን 115698/201820 ደዊልኩም ተወከሱ

ሚ/ዜና ጨ/ስእሊ

መዓልታዊት ጋዜጣ

ኣሰናዳኢ

ሳምሶን ሃይለ
saha@zena.gov.er
ቍ.ስ 116266/201820(2220)

ም/ኣሰናዳኢ

ብንያም ፍስሃጽዮን
bife@zena.gov.er
ቍ.ስ 201820(2217)
ፋክስ፡ 127749 - ቍ.ሳ.ጶ. 247
hadas@zena.gov.er

ምዝርጋሕ ጋዜጣ

ቍ.ስ. 200454

ምልክታ

ቍ.ስ. 125013 - ቍ.ሳ.ጶ. 1284

ለይ-ኣውት

ኤደን ሃብተኣብ
ነብያት ጼጋይ
ሳምራዊት መለስ
ዮሃንስ ሃይለ
ምስጋና ተዓገስ

ሓጺር መልእኽቲ ብዛዕባ ሕማም ዓሶ

ሕማም ዓሶ ካብ ሕማም ዓሶ ዝሓመመ ሰብ ናብ ጥዑይ ሰብ ብመንኸሲቲ ኣናፈልስ ዝተባህለት ኣንስተይቲ ጣንጡ ኣቢሉ ዝመሓላለፍ ሕማም ኢዩ።

ቀንዲ ምልክታት ወይ ስምዒታት ሕማም ዓሶ ድማ፡

- ቊሪቊሪ የብል
- የንቀጥቅጦካ (ገብኢ ይሕዞካ)
- ርእሲ የሕምም
- ሸውሃት ይዓጹ ማለት ናይ ምብላዕ ድሌት ኣይህልዎን
- ድሕሪ ብርቱዕ ረሃጽ የርህጽ
- ይቐራጥመካ (መብዛሕትኡ ኣብ መላግቦታትን ጭዋዳታትን)
- ዝበለፀዮን ዝሰተኻየን የምልሶካ . . .ወዘተ።

ስለዚ ዝኾነ ሰብ እዞም ኣብ ላዕሊ ዝተዘርዘሩ ምልክታት ወይ ስምዒታት ኣብ ነብሱ ይኹን ኣብ ስድራቤቱ ምስ ዝስዕብ ተቐላጢፉ ኣብ ከባቢኡ ናብ ዝርከብ መደበር ጥዕና ቀሪቡ ዘድሊ መርመራ ብምግባር ብግቡእ መድሃኒት ሕማም ዓሶ ወሲዱ ክፍወስ ይግባእ።

ሚኒስትሪ ጥዕና

ሲንጋፖር - ካብ ሳልሳይ ዓለም ናብ ቀዳማይ ዓለም

መጽሓፍ "ካብ ሳልሳይ ዓለም ናብ ቀዳማይ ዓለም" (From Third World to First World) ብቐዳማይ ሚኒስተር ሲንጋፖር(1959-1990) ነበር ሊ. ኩዋን ዩ እያ ተጻሒፋ። ሲንጋፖር ከም ሃገር ክትቀውምን ናብዚ ሕጂ ዘላቶ ቀጠባዊ ምዕባለ ክትበጽሕን ብዘዕባ ዝሓለፈቶ መድረኻት ከኣ ተዘንቱ። ብዘዕባ ቀጠባዊ ምዕባለን ፖለቲካዊ ኣቃውማን ጉጅለ ኤሲያን'ውን ትትርኽ'ያ። ሊ. ኩዋን ዩ፡ ነታ ቅድሚ ኣርባዕተ ዕቑድ ድኻን ብዓሌታዊ ግጭት ትሕመሰን ዝነበረት ንእሽቶ ደሴት ግዝኣት ብሪጣንያ፡ ናብ ሓንቲ ሃብታምን ዘመናዊትን ዓባይ ከተማ ዝቐየረ መራሒ'ዩ። ሊ. ኩዋን ዩ ብ1954 "ፒፕልስ ኣክሽን ፓርት" ዝተባህለ ሰልፊ ብምምስራት ብ1959 ኣብ ዝተገበረ ምርጫ ኣብ መበል 35 ዓመት ዕድመኡ ናይ ፈለማ ቀዳማይ ሚኒስተር ናይታ ሃገር ኮይኑ ዝተመርጸ'ዩ። ኣገዳስነታ ተረዲእና ናባኹም ነብላ ኣለና - ሰናይ ንባብ፦

<u>18ን ናይ መወዳእታን ክፋል</u>

ትምህርቲ ኣብ ጃፓን

ጃፓናውያን ንሰራሕተኛታቶም ብመልክዕ ኣበል፡ ሰራሕ ሕልፊ-ሰዓታት (ኦቨር ታይም)፡ ሞቕሸሽ፡ መተባብዒ ዝህቡዎ ክፍሊት ካባና ዝፈልዮም'ዩ ነይሩ። በዚ ዓይነት ኣገባብ ዝረኽቡዎ ክፍሊት ዘይከም ናይ ሲንጋፖር ኣሰራርሓ ካብቲ መሰረታዊ መሃያኦም ዝዛይድ'ዩ። ብኸምዚ ዝርከብ ረብሓ ካብ ደሞዝ ይበዝሕ። እታ ኩባንያ ብቑጠባ እንተዛሕቲላ ድማ ብቐጥታ ሞቕሸሽን ኣበልን ብምቑራጽ ደሞዝ ንምሽፋን ጥራይ ዝውዕል ካብ 40-50 ሚእታዊት ትቕጥብ። ኩባንያ ክትከስብ ከላ ሓለፍቲን ሰራሕተኛታትን ነቲ መኽሰብ ይካፈልዎ። ክሳራ ከጋጥም ከሎ ድማ ብማዕረ ይስከሙዎ። ሰራሕተኛታት ናይታ ኩባንያ ናይ ነዊሕ እዋን ብቕዓት ንውሕስነት ሸቕለት ወሳኒ ምኺኑ ይፈልጡ'ዮም። ኩባንያኦም ድማ ናይ ሕክምና ወጻኢታት ትሽፍኖሎም፡ መንበሪ ገዛ ንምስራሕ ብትሑት ወለድ ዝኽፈል ገንዘብ ተለቅሖም፡ ንስድራቤቶም ንምእላይን ንምምሃርን ጥራይ ዘይኮኑ ንኽዘናግዑ ከይተረፈ መሳለጥያ ትቕርበሎም። ምስ ኩባንያኦም ክጠምሮም ዝኽእል ረቛሒታት ብዙሕን ሓያልን'ዩ። ሓቂ'ዩ እተን ከምዚ ዓይነት ናይ ዕድመ ምሉእ ሸቕለት ክቕርባ ዝኽእላ ዓበይቲ ኩባንያታትን ናይ መንግስቲ ትካላትን'የን። ነዚ ጃፓናውያን ዝጥቀሙሉ ክንሰዕቦ ድሌት ነይሩኒ። ምስ ኣሰራሕቲ ሲንጋፖር ድሕሪ ዝገበርክዎ ዘተ ግን ኢደይ ሂበ። ኣብ ጃፓን ሓደ

ሰራሕተኛ ኣብታ ዝሰርሓላ ኩባንያ ጽኑዕ እምነት ኣለዎ። ንሕና ከምቲ ናቶም ባህሊ የብልናን። መብዛሕትኦን ኣሰራሕቲ ትካላትና፡ ዓበይቲ ኮርፖረሽናት ኣመሪካን ኤውሮጳን ኮይነን ዝተፈልየ ባህሊ ኣሰራርሓ'ዩ ዘለወን።

ነቶም ክንጥቀመሎም ንኽእል ዝሓየሉ ነጥብታት ከለሊ ፈቲነ'የ። ኣብ ውሽጢ'ዚ 50 ዓመታት ምስ መሃንድሳት፡ ሓለፍቲ ኩባንያታት፡ ሚኒስተራትን ሓያላት ቢሮክራሲያውያንን ጃፓን ርኺበ ኣካይደ'የ። ነቲ ሐደ ሓደ ምዕራባውያን ሊቃውንቲ ስነ-ኣእምሮ ገምጋማዊ ብልሒ ጃፓናውያን ብፍላይ ድማ ኣብ ስነ-ሕሳብ ካብ ናይ ኣመሪካን ኤውሮጳን ከምዝበልጽ ዝገልጹዎ ኣብ ምእማን ድማ በጺሑ። ኣብቲ ዝሰርሑሉ ትካል ዘለዎም ጉጅለኣዊ ምትሕልላይ፡ ዲሲፕሊን፡ ትኩርነት፡ ተወፋይነትን መስዋእትነት ምኽፋልን ኣድማዕትን ኣፍረይትን ይገብሮም። ንዘለዎም ናይ ባህርያዊ ጸጋ ድኽነት ተገንዚቦም ነቲ ዘይከኣል ክዉን ንምግባር ተወሳኺ ጻዕሪ ዝሽፍሉ'ዮም። ካብ ግዜ ናብ ግዜ መዓስ ይመጽእ ፍሉጥ ዘይኮነ

ባህርያዊ ሓደጋታት ምንቅጥቃጥ ምድሪ፡ ብርቱዕ ህቦብላን ሱናምን ክጥቀዑ ከለዉ፡ ንዝተሃሰዩ ወገናት ኣልዒሎም ንዝዓነወ ዳግማይ ይሃንጹዎ። ኣብ 1995 ህዝቢ ኩብ (ጃፓን) ብከቢድ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ምስ ተጠቕዐ ዝሃቦ ግብረ መልሲ ሓደ መሳጢ ኣብነት'ዩ። ኣብ 1992፡ ኣብ ሎስኣንጀለስ መጠናዊ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ምስ ኣጋጠመ ዕግርግርን ዝምታን'ዩ ሰዒቡ። ኣብዚ ናይ ኩብ ሓደጋ ግን እቲ ተርእዮ ብኣንጻሩ'ዩ። ዝምታን ዕግርግርን ኣይነበረን። ኩባንያታት ጃፓን፡ ናይ ገዛእ ርእሰን ናይ ህይወት ኣድሕን ጻዕርታት ብምክያድ፡ ናይ መግቢ፡ መጽለልን ክዳንን ሓገዝ ኣበርኪተን። ያኩዛ (ማፍያ ጃፓን) ከይተረፈ'ዩ ሓገዙ ኣበርኪቱ።

ኣብ ሕዳር 1996፡ መንፈቕ ድሕሪ'ቲ ምንቅጥቃጥ ምድሪ ዘጋጠመሉ ንኻልኣይ ግዜ ኣብ ኩብ ዑደት ብዝገበርኩ በቲ ተቐይሩ ዝጸንሓኒ ህይወት ምሒር'የ ተገሪመ። ነቲ ቀዛፊ ሓደጋ ሰጊሮም ኣብ ሓድሽ ስሩዕ መዓልታዊ ህይወቶም ተመሊሶም'ዮም ጸኒሖምኒ። ብርግጽ ባህሎም ኣዝዩ ዝተፈልየ'ዩ። ምስዚ ዝተፈላለየ ባህሊ ዘለዎ ህዝቢ ዓለም ንኽወሃሃዱ ግን ብዙሕ ለውጢ የድልዮም'ዩ።

ምምስራት መንግስታዊ ስርዓተ ምሕደራ

ኣብ ሓንቲ ሓዳስ ሃገር እምነት ናይቲ ህዝቢ ኣብ መራሕቲ ናይቲ ዘውክሎ ቀቢላ እንተኾይኑ ቅዋማዊ መከላኸሊ ናይታ ሃገር ዝኾኑ እንተኾኑ ናይ ምውዳቕ ተኽእሎኦ እምብዛ ዓቢ'ዩ። ምኽንያቱ ነቲ ቅዋም ዝወርሱ መራሕቲ ኣብ ቀቢላን ሃይማኖትን ዝስረቱ ድኹማትን

ስምዒታውያንን ስለዝኾኑ ሃገራቶም ናብ ዕግርግር፡ ዕልዋን ሕድሕዳዊ ምፍሳስ ደምን'የን ዘምርሓ። እዚ ድማ ብግብሪ ተራእዩ እዩ።

እቲ እንኮ ንምዕባለ ሲንጋፖር ክውን ዝገበረ ረቛሒ፡ ክእለት ሚኒስተራታን ልዑል ብቕዓት ናይቶም ትሕቲኦም ዘለዉ ሓለፍትን'ዩ። ትሕት ዝበለ ብቕዓት ዘለዎ ሚኒስተር እንተለኒ ንቕድሚት ክደፍኦን ክሕብሕቦን ኣለኒ። ጽቡቕ ኣጋጣሚ ኮይኑ፡ ኣብ ሲንጋፖር ንሓንቲ ንእሽቶ ሃገር ከገልግል ዝኽእል ደሓን ዝኾነ ክእለት ዝነበሮ ዓቕሚ ሰብ ነይሩና። ምኽንያቱ እቲ ዝነበረ ዓቕሚ፡ ተምሂሮም ዝመጹን ሸቕለትን ዕድላት ዋኒንን ክረኽቡ ዝጸንሑን ክኢላታት ደቂተባዕትዮን ደቀንስትዮን ተርኺዑ'ዩ። እቲ ዘይሕለልን ዘየቋርጽን ኣብ ውሽጢ ሃገርን ወጻእን ምሁራት ናይ ምድላይ ጻዕርና፡ ብጽቡቕ ዝተማህረ ሓንቲ ንእሽቶ ስድራቤት ሲንጋፖር ክንሃንጽ ኣኽኢሉና'ዩ። ሲንጋፖር ብብቕዓት ንኽትቅጽል ድማ ሓጊዙ።

ኣነን መሳርሕተይን ካብ 1960ታት ጀሚርና ኢና ተካእቲ ክኾኑ ዝኽእሉ መንእሰያት ከነናዲ ጀሚርና። ካብቶም ናብ ሰልፍና (ፒፕልስ ኣክሽን ፓርቲ) ዝጽንበሩ ንጡፋት ፖለቲካ ተካእቲ ክንረክብ ኣይከኣልናን። ስለዚ ብቑዓትን ዳይናሚክን ዝኾኑ እሙናት መራሕቲ መንእሰያት ንምርካብ ኣብ ኩሉ ፈቲሽና። ኣብ 1968፡ ብዙሓት ናይ ዶክትሬት ማዕርግ ዘለዎም ምሁራት፡ በላሕቲ መማህራን ዩኒቨርስቲ፡ ናይ ሕጊ ክኢላታት፡ ዶክተራት ዝተሳተፉዎ ውድድር ኣካይድና። ኣብ ናይ 1970ታት ምርጫ ካልኦት ተወሰኽቲ ዜጋታት ኣወዳዲርና። እዚኦቶም ብዘይካ'ቲ ሞያዊ ክእለቶም፡ ካልእ ክእለት ከምዘድልዮም ቀልጢፍና ስለዝተገንዘብና ሓላፍነት መንግስቲ ከነሰክሞም ኣይተተባባዕናን። ጥቡብ መሪሕነት ካብ ሞያዊ ክእለት ዝተፈልየ'ዩ። ጥቡብ መሪሕነት ፍልጠት፡ ትብዓት፡ ወሳንነት፡ ተወፋይነት፡ ባህሪ ወይ ዝና፡ ህዝቢ ንመራሒ ብወለንታኡ ከምዝኽተሎ ናይ ምግባር ፍሉይ ክእለትን ካልእ ዝተፈላለየ ረቓቕቲ ረቛሒታትን ዘጣመረ'ዩ። ስለዚ ድማ ተካኢ ንምርካብ ሓያል ግዜን ሃልክን'ዩ ጠሊቡና።

ንኣብነት፡ ኣውፈርቲ ርእሰ-ተኣማንነት ጸኒሖም'ዮም። ምኽንያቱ ምስቶም ኣብ ሓላፍነት ዘለዉ ሚኒስተራት ብፍሉይ ከኣ ምስ ሚኒስተር ፋይናንስ ሆን ሱሸን ጽቡቕ ክረዳድኡ ስለዝጸንሑ። ይኹን'በር ዕድመኡ ክውዳእ ይርእዩዎ ነይሮም። ኪኖኡ መን ኣሎ ወይ መን ይትክኦ ይኸውን እናበሉ ከቋምቱ ከኣ ባህርያዊ'ዩ። እንተኾነ ሚኒስተር ፋይናንስ ክኸውን ጥቡብን ብቕዓትን ዝነበሮ ሓድሽ ወለዶ ክርእዩ ኣይከኣሉን። ብዝኾነ ኣነ ንባዕለይ ክሳብ'ቲ ናይ ምምራሕ ብቕዓት ኣለኒ ዝበልኩዎ ግዜ'የ ኣብ ስልጣን ጸኒሐ። መራሒ ሲንጋፖር ኮይነ ድማ ካብ 1959 ክሳብ 1990 ኣብ ስልጣነይ ክጸንሕ ነይሩኒ - ንልዕሊ 30 ዓመት ምኻኑ'ዩ።

ተፈጸመ

ነማርያም የውሃንስ
ሚኒስትሪ ሃገራዊ ልምዓት

ስነ-ጥበብ

ጥዑምዝጊ ተስፋይ

"ብሓባር ንኽንሰርሕ ብሓሳብ ንረዳዳእ" ተኽለ ፋኑስ (ማዕርባ)

መትከል ይትባረኽ

ተኽለ ፋኑስ (ማዕርባ) ይበሃል። ኣብ 1976 ኣብ ንኡስ ዞባ ሰሓይቲ እትርከብ ማዕርባ ትብሃል ዓዲ ተወሊዱ። ናይ መባእታ ማእከላይን ደረጃ ትምህርቱ ኣብ ደንገሎ ላዕላይ ከተማ ሰሓይትን ድሕሪ ምዝዛም ናብ ኣስመራ ብምምጻእ ድማ ክሳብ 10ይ ክፍሊ ተማሂሩ። ኣብ 1996 ኣብ 5ይ ዙር ሃገራዊ ኣገልግሎት ናብ ሳዋ ወሪዱ። ማዕርባ ደምጻዊ ኮይኑ ዛጊት 1 ካሴት ዘርገሐ ይርከብ ። ዝየዳውን ቡታ ሾሻን ዘርእስታ ደርፋ'ዩ ዝፍለጥ። ርእሲ ኩሉ ግን በቲ ልዕሊ 150 ዝኣኸሉ ግጥምን ዜማታትን ሰሪሑ ንዝተፈላለዩ ዓበይትን ነኣሽቱን ደምጻውያን ዝሃደሎ ፍርያት እዩ ዝልለ። ናይ ሎሚ ጋሻ ሰንበት ኮይኑ'ሎ ሰናይ ንባብ።

***

• ኣብ ሱግበበ ተምሃሮ ወይ ፍቕሪ ከተሕድር ዘኽእሎካ ጸልዋ ካበይ'ዩ ዝበገሰ?

- ሓወቦታተይ ኣዝዮም ወናምኡ ተላሃይቲ ብምንባርም ጸልዋ ናይ መዚቃ ካብኦም እዩ ዝበገሰ እየ ዝብል። ኣብ ማዕርባ (ዓድና ምኻኑ'ዩ) ደምጺ ከበሮ ዳም ኣብ ዝበሉታ፡ ጓይላ ክዕዘብን ተሳታፊ ከውጽእን ፈቓድኡ ጓይላታት እኸይድ ምንባረይ እዝከረኒ። ኑቲ ቀዳማይ ጸልዋ ዝደርዕ ግን ሓደ ኣጋዲሲ ዕድል ብምርካበይ'ዩ።

• ኣየናይ ዕድል?

-ኣብ 1990 ከተማ ምጽዋዕ ሓራ ምስኮነት ኣነ ኣብ ደንገሎ እየ ዝቕመጥ ነይረ። ምስቲ ዝበረ ናይ ኩናት ኩነታት ከኣ ተፈናቒልና ናብ ከተማ ሰሓይቲ መጺእና። ኣብቲ እዋን ጉጅለ ባህሊ ህዝባዊ ግንባር ዑደት ይገብራ ነይረን። ህቡባት ደምጻውያን ህዝባዊ ግንባር ክዕዘቦም ዝኽእለሉ ኩነት ብምንባሩ ካብ'ቲ ዝደርስዮ ፍጻመ'ዩ። ድሕሪ ናጽነት - ጉጅለ ባህሊ ህ.ግ. ሳሌማ ኣብ ማዕርባ ንኽልተ ዓመት ልምድታት ተካይድ ነይራ። ኑቲ ንሳቶም ዘካይድዎ ዝነበሩ ልምምዳታት ምስ መዛናይ ንዕዘቦም ነይርና።

• ኣብ 6ይ ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎት ኮይንካ ሳዋ ምስ ወረድካ ማዕርባን ሱግበበን ከመይ ነይርም?

ኣብቲ እዋን'ቲ ኣብ ሳዋ ጉጅለ ባህሊታት ብደረጃ ሓይሊ፡ ቦጦሎኒ፡ ብርጌድ፡ ክፍለ ሰራዊትን መዓስከርን እናተባህላ እየን ዝቖማ ነይረን። ኣፍሲ ወከፍ ሱብ ክኣ ደረጃ ብቕዓቱ ተመዛኒ ናብቲ ደረጃታት ይሓኮር ነይሩ። ኣነ ብወኸይ ክሳብ ባህሊ ቦጦሎኒ በጺሐ ነይረ።

• ድሕሪኡ እንታይ ሰዓበ?

ኣብ ሳዋ ድሕሪ ግቡእ ወተሃደራዊ ታዕሊም ናብ ዓሰብ ክፍለ ሰራዊት 29 እየ ተመዲበ። ኣብ ደርፍታት ቀደምን ገድልን ዘለኒ ግዳስ ኣዝዩ ልዑል'ዩ። ካብዚ እዋን ጀሚረ ድማ ኑቶም ናይ ቀደም ደርፍታት ግጥምታቶም ኣብ ወረቐት ብምጽሓፍ ክስተማቕርምን ዜማታቶም ድማ ክጽንዖም ጀሚረ።

• ወራር ወያነ ድሕሪ ምዝዛሙ ኣብቲ ኣሃዱኻ ምስ ዝበራ ጉጅለ ባህሊታት ተጸንበርካዶ?

ኣይተጸንበርኩን ብውልቀይ ጥራይ'የ ዝሰርሕ ነይረ። ኣብ 2001 ካብ ዓሰብ ናብ ሓይሊ ኣየር ባጽዕ ምስ ተመደብኩ ኑቲ ኣቐዲመ ዝሰራሕኩዎ ደርፍታት ናብ ኣስመራ እናተመላለስኩ 9 ደርፍታት ሓንቲ ዓረብ ዝሓቖፈት "እታ ቀረሰ" ዘርእስታ ካሴት ከሕትም ክኢለ።

• ካብዛ ቀዳመይቲ ካሴትካ ዝያዳ ሀቡባት ዘለዋን ምስ ሰማዕቲ ዘለዩትካ ደርፌ ሾኻይ እትብሎ ደርፍኻ እያ። እስከ እታ ደርፌ ኣስራርሓኣ ንገረና።

እታ ደርፌ ወፁይ ዘመናዊ ህርመት ዘለዋ'ያ። ኣብዚ ክርስዖ ዘይግባኣኒ ኣብ ቪድዮ ክሊፕ ናይታ ደርፌ ተራ ኮሮግራፈር መርሃዊ መለሰ (ኣሚቶ) ዘሓደ'ዩ ነይሩ።

• ብዘባ ግሊኣት ደረፍቲ እትህቦምን ዜማን ግጥምን ግለ ተትብሎና?

- ካብ 1996 ጀሚረ ዝያዳኣ ዶኣ ካብ 2000 ንንጸው ብርክት ዝበለ ግጥምን ዜማታትን'የ ሰሪሐ።

• ዛጊት ንደምጻውያን ዝሃብኮዮም ደርፍታቶምን እናጠቓቕካ ኣሰልሲና።

- እቲ ፍርያት ብዙሕ እንድዩ ንኣብነቢቲ ሰኣሊ ንምሃብ ግን ። ተስፋኣለም (ቆርጫጭ) ሓገዚ (ዜማ)፡ ተመስገን (ሂፕሆፕ) ኣዛዊረከ (ዜማ)፡ ርብል ሃይለ (ቆንጆተይ) መቁርሰይን ብዘይቀልዓለምን ዘርእስተን ደርፍታቱ ግጥምን ዜማን እስዒድ ብርሃ ተዛሪበን መለፍንተይን ግጥምን ዜማን ኣክለሉ መብራህቱ ወዲ ሹቕ ፡ ይቕረ ልመዲ (ዜማ) ፡ ፊያሪ ተኸስተ (ኣዱርያ) ብፍታወይን ኣዳናታተይን (ግጥምን ዜማን)፡ ሄለን ጸወሎስ ወላዲተይን መርዓናዩን (ግጥምን ዜማን)፡ ንወዲ ቀሪን መንያ ኣይትበሉኒ (ዜማ) ንሙብሬ ኣማላልሲ (ዜማ) ፡ ንቢጆት መሓሪ ሓደና ምረጺ (ዜማ)፡ ንኤደን ሃብቶም ወሰደኒዮ ኢኻ (ዜማ) ንሱ ወዲ ተምነዎን (ተሰፊልካ (ዜማ)፡ መሴ ኣስመሮም ንእሰትት ደብልዩ (ዜማ) ካልኣትን ከምኡ'ውን ኣብ ዝሓለፈ ሓሙሽተ ዓመታት ንምርኢት ጉጅለ ተማሃሮ (calisthenics) 24 ግንቦት መዓልቲ ናጽነት ዝኸውን ዝተፈላለዩ ዜማታት ኣዳልየ ኣለኹ።

• ምስራሕ ግጥሚ'ዶ ይቐለካ ዜማ?

ንኽልቲኡ ክሰርሕ ብዓቕመይ ዝጸግመኒ እንተዘይኮነ ዝያዳ ግን ዜማ ክሰርሕ ይቕለኒ ወይ ባህ ይብለኒ።

• ዜማ ኣብ እትደርሰሉ እዋን እትጥቀመሉ መሳርሒ መዚቃኸ?

ክራር እታ ዝመልካ መሳርሒት መዚቃ'ያ። ከቦርድ ከኣ ዜማ ኣብ ምውጻእ ዝያዳ እጥቀመሉ።

• ብኸመይ ኣገባብ ኣብ ከመይ ኩነታት ከለኻ ኢኻ ዜማ እትሰርሕ?

ዝኾነ ደምጻዊ ሕደማ ኣምጺኡ ዜማ ስርሓለይ ኣብ ዝበሎ እዋን ንኽሰርሓሉ ዝጸገም ኣይኮንኩን። ብውልቀይ ግን ኣብ መንገዲ እናተጓዓዝኩ ይኹን ኣብ ዝተፈላለየ ኣጋጣሚታት ሓሳባት ናይ ዜማ ይመጸኒ'ሞ ኣቐዲመ ቀድሚ መሳርሒ መዚቃ ምሓዘይ ብሽእለ ኣእምሮይ ሰሪሐ ምስ ወዳእኩ ከቦርድ ገይረ እጸውቶ።

• ኣብ ምምራጽ ደምጻውያን ከመይ ኢኻ? ንኸመይ ዝበሉ ሱግበበውያን ኢኻ ስርሓትካ እትህብ?

ክሳብ ሕጂ ንዝተፈላለዩ ዓበይትን ነኣሽቱን ደምጻውያን ዝተፈላለዩ ግጥምን ዜማ ሂበዮም ኣለኹ። ስርሓተይ ክህብ እንከለኹ ግን እዚ ህቡብ'ዩ እዚ ኣማዛሪ'ዩ ኢለ ሌላን ጉሌላን ዝገበረሉ ነገር የብለይን። ግጥሚ ወይ ዜማ ሂበ ንዝበሎ ደምጻዊ ካብኡ ዝጠልቦ ነገር እንተዝሃልዩ ብኽእለቱ ክየማገብ ኣለዎ።

• ንሽኻ ዝሰራሕኮዮ ፍርያት፣ ብደምጻውያን ተደራሲ ደሚቑ ክወጽእ ከሎ እንታይ ይስምዓካ? ብኻሳ ዉሉይ ደረፍያኻ ትብሎዶ?

ብፍጹም ብምሉእ ድሌት እየ ዝህቦም። እንተደሚቑ ድማ ኣዝዩ'የ ዝሕጎስ። ምኽንያቱ ንዓይ ኣለ ዝበሃልኩዎ ካምቻ ምስ ዘይመልክዐለይ ንካልእ ሰብ ሂበዮ ምስ ዘመልክዖሉ ዝሰምዓኒ ስምዒት ዝፍለ ብዘይ ምኻኑ'ዩ።

• ዝበለሐ ረብሓ ንደምጻውያን'ዩ ዝበል'ም ብወገንካ እንታይ ትብል?

ሓቂ'ዩ ምስቶም ደምጻውያን ብምዝጽጻር እንረኽቦ ዓቢ ኣዝዩ ውሑድ'ዩ። እንተኾነ ኣምላኽ ይመስገን ስድራቤተይ ካብኡ ብዘረኽቦ እቶት'የ ዝመርሖ።

• መጻኢ መደብካ እንታይ'ዩ?

ዝተፈላለዩ ንደርፌ ዝኾኑ ግጥምታትን ዜማታትን ምድላው'ዩ። ኣብ ቀረባ ዝወጽእ ንጽል ደርፍታት ድማ ኣለኒ። ናይ ሄለን መለስ፡ ኤልሳ ኪዳን፡ ተስፋልደት (ወዲ ማስፍን)፡ ርብል (ሽኮር)፡ ፋቲንጋ ሄኖክ(ናን)፡ የሴፍ (ኣርበዩ) ዜማ፡ ንተመስገን ያሬድን ኦርዮን ሳልሕን ግጥምን ዜማ፡ ቢጆት መሓሪ ኣብ ዝዘርግሓ ሓዳሽ ካሴት ከኣ ንኣርባዕተ ደርፍታቱ ግጥምን ዜማን ንዘተረፉ ኣብታ ካሴት ዝርከብ ሓሙሽተ ደርፍታት ከኣ ዜማታት ናተይ'የም። ከምኡ'ውን ደምጻውያን ርብል (ቻና) መሴ ኣሰፋውን ኣብ ዝዘርግሕዎ ካሴት ዝርከብ ግጥምን ዜማን ኩሉ ናተይ'ዩ።

• ንሽኻ ኣይትደርፍን ዲኻ?

ኣነ'ውን 2ይቲ ካሴት ኣብ ምድላው እርከብ ኣለኹ።

• ኣብ ህይወትካን ዕዮት ስራሕካን ሓጊዚ ተራ ነይርዎም እትብሎም ሰባት ኮሉ ኣሎት ከተመስግኖም ዕድል ክሀቦ።

- ንደምጻዊ ሳሚ ብርሃ ፣ንመዚቃኛ ኣሮን በርህ (ሳጠር)፡ ወሃንቲ ስቱድዮ በዘን ዘርኣጸየንን ሕሩይ ዳንኤልን፡ ንኸሎም መሳርሕተይ መዚቀኛታት፡ ከምኡ'ውን ንስድራቤተይን ደገፍተይን ኣዝዩ ኣመስግን።

• ኣብ መወዳእታ ብዛዕባ ሱ ግበበ እንታይ ክትብል ትደሊ?

- ብሓፈሻ ክረኣ እንክሎ ሱግበበታት ዘይፃጋቕ ስራሕ ኣብ ምስራሕ ንርከብ'ኳ እንተለና፡ ኣብ መንገና ኣሒን ምሂን ናይ ምብህዛል ይኹን ሓብርካ ናይ ምስራሕ ልምዲ ስለዘይብልና ግን ዝተርፈና ኣዝዩ ብዙሕ'ዩ። ስለዚ ናይ ሓባር ስራሕ ንምስራሕ ብሓሳብ ንረዳዳእ፡ ኣብ ሓድሕድና ምኽባር ይሃሉ፡ ኑቶም ቀደምትና ዘለዉ ዓበይቲ ሱግበበታት እንተ ኣኽቢርናዮም ንሕና'ውን እቲ ዝግበኣና ክብሪ ክንረክብ ኢና።

• የቐንየለይ ሱ ግበበ ተኽለ ፋኑስ ማዕርባ!

ምስሊ ንእሰነት

ኣብ መኸፈቲ 6ይ ፈስቲቫል መንእሰያት ሳዋ ዝቐረበት ቀዳሚ ደርፌ

በሊዩ'ዩ ዝበሃል'ቲ ዕምሪ
ሂወተይ
ኮንቱዶ ነይሩዶ ምሕላፉ'ቲ
ዕድመይ
እተኾስረ ንእሰትነ፡ መን በሎ
ንስመይ
ዘይድገም ዕድል ኣይተዋን
መገደይ፡
እወ ከፈለዮ ግዜ ከፈለዮ ዕምሪ
ኑበሰይ ኣይቀደመኩን ውልቀይ
ኩይኑ ነውሪ
ዘርኣይ ኣይተካእኩን
ኣይጸንበኩን ፍቕሪ
ሃብቲ ኣይወነንኩን ናይ ብሕተይ
ክብሪ፡
መኣስ ኣርከበሉ ንርእሰይ
ክጥዕምት
ምስ ግዜ ክሰገም ፍልጠተይ
ክሽዕምት
ክራማት ጸገብ ውልቀ
ብውልቀይ ክሽወት
ረብሓ ሃገር'የ ኣቐዲመ፡
ንህዝበይ ከዕውት፡
ዘይሸገር ንምንታይ፡ ኣይትሸገሪ
ሃገረይ
ኣይሻቐልን ስለምንታይ፡
ከይትሸገሪ ዓደይ
እቲ መዝበርኪ ንዓይ፡
ኣስተንፋሰሉ ሳንቡኣይ
ዕድል'ዩ እቲ ቓልሰይ፡ ዕድመ
ንእሰትነተይ
ኣብ ግዜን መገድን ተሓዊሰኪ
ኣብ ደመይ፡
ዝተኾሰረ የለን እንሆ ደው ኢላ
ዕድመይ ወሲዶቶ በብራኸይ
ገጥ ኢሉ።

ደምጻዊ፡ ቃልኣብ ተ/መድህን
ግጥሚ፡ ዘርእሰናይ ተከሉይ

ሩፍታ

እታ ምኽሕቲ

3ይ ክፋል

“ንወጻእ ኢልኪ?” ከረጋግጽ ጠየቓ።

“እወ።” ሓጺር መለሰት ኣስቴር።

“ንዕናይ ሐራይ” ተሰማምዐ። ብስምዒቱ እምበር ብሕልናኣኡ ኣይወሰነን። ብርግጽ ናበይ ከም ዘብሉ ኣፍልጦ ኣይነበሮን። ክሳብ ኣፍንጭኡ ሰትዩ ስለ ዝነበረ ብንቡር ክሓስብ ኣይከኣለን።

ክወጹ ከለው ብዘይካ ዊንታ ዘስተብሃለሎም ኣይነበረን። ኣዕሩኽ ሰለሙን ሓዲሽ ነገር ምፍጣሩ ኣይፈለጡን። ሰለሙን ምስኦም ከም ዘየለ ዘኪሩ ደሃዩ ዝሓተተ ኣይነበሮምን። ኣብ ዘየቋርጽ ዝመስል ዋዕዋዕታን ዳንኬራን ኣጽሊሎም፡ ምስ ኣልኮላዊ መስተ ተማሓዝዮም ነበሩ።

ካብ ኣደራሽ ምስ ወጹ ኣስቴር ተቐዳዲማ ኢድ ሰለሙን'ያ ጨቢጣ። ሰለሙን ናይ ተቓውሞ ስምዒት ከርኢ ኣይተራእየን። እኳ ደኣ ከይትፍለዮ ዝፈርሐ ክመስል ንሱ'ዉን ኣትሪሩ ጨበጣ። ኣስቴር'ያ መራሒት።

ሰለሙን ናብ ዝጠወየቶ ዝጥወ'ዩ ነይሩ ኣብቲ እዋን። ነብሱ ናቱ ኣይነበረትን። ኣእምሮኡ ብመስተ፡ ኣእጋሩ ብኣስቴር እናተመርሐ፡ ናብ ዘብጽሕዎ ክበጽሕ ዝተገደደ ውልቀ ሰብ ይመስል ነበረ።

ድሕሪ ናይ ደቃይቕ ጉዕዞ፡ ቀላሲት ናይቲ ጉዕዞ ኣስቴር፡ ናብ ሓደ ቤት ኣእተወቶ። እቲ ቤት ካብቲ ዝጸንሕዎ ኣዳራሽ ርሑቕ ኣይኮነን። ለይቲ ካብ ዝፋረቕ ሰለስተ ሰዓታት ሓሊፈ።

ሰለሞን ናይ ምዝንጋዕ መደብ ከም ዘለዎን ከም ዝድንጉን ንበዓልቲ ቤቱ ነጊርዋ'ዩ። እንተኾነ 'ክሓድር'የ' ኣይበላን ። ስለዚ ተሻቒላ ብምሉእ ልባ ሩፍ ኢላ ክትድቅስ ኣይከኣለትን። ጸጽቡቑ እናሓሰበት ነብሳ ከተተሃዳድእ'ኳ እንተፈተነት ቅሳነት ኣብ ውሽጣ ክይሰፍን ኣደመ። ቅድሚ ሎሚ ኣብ ከምዚ እዋን፡ ኣብ ሓያል ድቃስ'ያ ትጽመድ ነይራ። ሽዑ ግና ድቃስ ብማዕዶኣ'ውን ኣይሓለፈን።

ናብተንቐሳቓሲትሞባይሉደዊላ ዝረኸበቶ መልሲ ኣይነበረን። እዚ ነቲ ብዓንተቦኡ'ውን ዘይረግአ ውሽጣ፡ ረብሻ ዝድምር ረቛሒ ካብ ምዃን ኣይተዓግተን። በዓል ቤታ ገለ ሓደጋ ጉኒፍዎ ከይከውን ካብ ልባ ፈርሐት። 'ገለ እንተዘይከውን ከምዚ ኣይምገበረን' እናበለት ድማ ኣብ ርእሳ ጭንቀት ፈጠረት።

ኣብ ከምዚ ኩነታት እንከላ ከኣ'ያ ናብቶም ናይ ስራሕ ብጾቱ ክትድውል ዝወሰነት። ደሃይ ሰለሙን ካብኣቶም ክትረክብ ከም ትኽእል ተተስፍያ ድማ ቁጽርታት ጠወቐት።

መሳርሕቲ ሰሎሞን ሞባይሉ'ኳ እንተተቐበላ ብሰንኪ ሰኽራን ክረዳድኡ ኣይከኣሉን።

ናብካልእዝገበረቶፈተነዉ'ውን ፍረ ኣይተረኽቦን።

እታ ሰራም ለይቲ ወግሐት። ሰሎሞን ኣዒንቱ ቋሕ ምስ ኣበለ ብጣዕሳ ኣቕባሕብሐ። ርእሱ ብቓንዛ ኣብ ክልተ ክጭደድ ደለየ። ነታ ኣብ ጉድኑ ደቂሳ ዝነበረት ጓል ሄዋን ምስ ተዓዘበ እቲ ፍጻሜ ሕልሚ ክኾነሉ ተመነየ።

ካብ ዓራት ብተበተብ ተንሲኡ ክዳውንቱ ክለብስ ጀመረ። “ናበይ ደኣ!” ኣስቴር ዝበለቶ'ዩ።

“ንገዛይ” ብዓውታን ሕርቃንን መለሰላ። ኩነታታ ኣይተበርሆን። ኣሸንኳይ ንዕኣ ንነብሱ'ውን ብዘይ መጠን'ዩ ጸሊእዋ ነይሩ።

“እንታይ ደኣ ትሓርቕ?”

“እንታይ'ከ ዘየሕርቕ ኣሎኒ? በዓል ቃል ኪዳን እኳ'የ።” ታዕታዕ በለ። በዓልቲ ቤቱ'ያ ትረኣዮ ነይራ። እምነቱ ኣጉዲሉ ብምንባሩ ክመይ ኢሉ ገጻ ከም ዝርኢ ይፈልጥ ኣይነበረን።

“ደሓን ጸገም የለን ክስትረካ'የ፡ ጥራይ ንስኻ ኣይትሕረቕ። ደሓር ከኣ ብድልየት ክልቴና ዝኾነ ምዃኑ ዘክር።” ከተጸናንዖ ሃቀነት።

“እንታይ'ዩ እቲ ዝኸዉን?” ንምጽንናዓ ሻላ ርእዩ፡ ምስ ገዛእ ርእሱ ተዛረበ። ከምኡ ዓይነት ዓቢ ጌጋ ክፍጽም ሓሳብ ኣይነበሮን።

“ርክብና ብምስጢር ንግበሮ።” ድሕሪ ናይ ደቓይቕ ስቕታ ኣስቴር ተዛረበት።

“እንታይ?” ተቖጥዐ። “ዝኾነ ርክብ ክህልወና ኣይደልን'የ።” ኣዒንቱ ብጽልኢ ናብቲ ምልኩዕን መስሓትን ገጻ ወርወረን።

“እሞ ኣነ ዝገብሮ ኣሎኒ” ከተፈራርሖ ተራእየት።

“እንታይ ክትገብሪ?” ሕራቱ ብመጠኑ ተቀጻጺሩን፡ ስምዒቱ ውሒጡን ተወከላ። ንህይወቱ ዘበላሹ ከይከውን ሰግኣት ኣለዎ።

“ከምቲ ድንግልናይ ወሲድካ ንእስነተይ ዘበተንካዮ፡ ሓዳርካ ይብትነልካ።” ኣብ ገጻ ጽዋገ ተራእየ። ድንግልንኣ ጓል 16 ዓመት እንከላ'ያ ኣጥፊኣቶ። እንተኾነ ሕጂ ቅንዕና ኣይኮነን ዘድልያ። ሰለሙን ዝገበርዎ ስለ ዘይዝክሮ፡ ዕዳ ከተልግበሉ ዝበለጸ ኮይኑ ተሰምዓ።

“እዋእ” ካብል ልቡ ሰንበደ።

“እወ፡ ብናይ መን ዕድል ተጻዊትካ ደኣ ክትከይድ ደሊኻ? ድላይካ ምስ ፈጸምካ ገዲፍካኒ ክትዕዝር ተራእዩካ?” ምዕጉርታ ብንብዓት ኣጀብጀበቶ። ንብዓት ካበይ ከም ዝመጸላ ንሳ ንባዕላ'ውን ኣይፈለጠቶን።

“ኣስቴር! በዚ ዝፈጸምናዮ ነውሪ መጀመርታ ይቕሬታ እሓትት። ኮነ ኢላ ህይወትኪ ንምብልሻው ስለዘተዓጠኩ ዘይኮነ'ስ ምስ ውኖይ ስለ ዘይንበርኩ'የ።” ብልዝብ ዝበለ መንፈስ ክምሕጸና ተሰምዐ።

“ክንረሓሓቕ ማለትካ ድዩ?” ተገናጪራ ተወከሰቶ። ቁሩብ ምስ ደነነት፡ ንምርጋጹ ተዓጢቓ ነበረት።

“ምቅርራብና ጸገም ጥራይ'ዩ ዝፈጥር። ጌጋ ክደጋገም ከነፍቅድ የብልናን። ዝተደጋገመ ጌጋ ኣማስይኡ ዘይዕረ ነውሪ'ዩ ዝፈጥር። ጌጋ ክደጋገም ከነፍቅድ የብልናን።” እታ ዝሓለፈት ለይቲ፡ ዘይመባልዕቱ ምንባራ ክፈልጥ ኣይተሸገረን።

“ክንረሓሓቕ'ሞ፡ ሽዑ ንስኻ ብሰላም ሓዳርካ ክትቕጽል ድዩ መደብካ?” ኣብ ገጻ ዝነበረ ስምዒት፡ ከም ኣራዊት ዝባላዕ'ዩ። ናብ ነብሪ ዝተለወጠት'ያ ትመስል። ግና እቲ ትምክሓሉ ጽባቐኣ ኣይሃሰሰን።

“እንታይ ደኣሞ ክንገብር?” ፍጹም ተዋጠረ። ክብሩ ዝቖነሰ'ዩ ዝመስሎ ነይሩ። እቲ ብእሙንን ሰናይን ዝፈልጦ ሕብረተ ሰብ፡ በዚ ጉዳይ ክፈልጦ ኣይተዋሕጠሉን። ክልተ ሳዕ ምርኣይ ውርደት'ዩ ኮይንዎ።

“ንዓይ ከኣ ሓዳር ግበረለይ። ንስኻ ሓዳርካ ክትቕጽል ኣነ ድማ ዘርሞ ክተርፍ ድዩ ድላይካ? እታ! ክንደይከ ትደፍር። ከምዚ ጌርካ ኣባላሺ'ኻኒ መን ይምርዓወኒ? ቁሩብ ሕልና የብልካን!” ከይሓፈረት ዝበለቶ'ዩ። ሕልና ክገብር ዘለዎ መን ሙኻኑ ኣይጠፍኣን። ግና ዕላምኣ እምበር ሕልና ኣየገደሳን።

“ኣስቴር! ስምዕኒ'ባ” መመሊሱ ወጥሪ በርትዖ። እንታይ ከም ዝገብር ፍጹም ምውሳን ሰኣነ። እታ ንዕኡ ትጽበ እምንቲ በዓልቱ ቤቱ በቲ ሓደ፡ እታ ብዝመሰሎ ወርቃዊ ዕድላ ዘባኸነት ኣስቴር በቲ ካልእ ተራእየኦ። ውሳነኡ ንህሉው ክብሩን ልቦንኡን ዘለኻኽም፡ ጌጋ መገዲ ከይከውን ፍርሂ ኣለዎ።

“ሓዳር ግበረለይ። ወይ ድማ ክሳብ ዝኾነ ዝኸውን ብሕቡእ ርክብና ንቐጽል” ብትሪ መርገጺኣ ኣነጸረት። ክትመሳሰል ከም ዘለዋ ኣይሓሰበትሉን። ሰሎሞን ከም ዝተጣርዐ ተረዲኡ'ያ። ዝኾነ መልሲ ክህባ'ውን ኣይተሰምዐን። ከም ብዕዳ ዝተበልዐ ነጋዳይ፡ ርእሱ ቀቢሩ ትም መረጸ።

***

“ሰይጣን ኢኺ።” ርእዩቶ ዊንታ'ዩ። እቲ ክተርር ዝተጸበየቶ ሰሎሞን ከም ግምታ ክስዓር ኣይተጸበየቶን። ከም መሓዝኣ መጠን ሓይሊ ኣስቴር ትፈልጦ'ያ። ግና ንሰሎሞን ክረትዕ ግምታ ኣይነበረን።

“መልክዕ እንከሎ እንታይ ከይሰኣን ዊንታ! ክንዲ ዝተረረ ይትረር፡ ክንዲ ዝጸበቐ ይጸብቐ ካብ መጻወድያይ ዘምልጥ ወዲ የለን። ጽብቕቲ ጓል ዘይትረትዓ ልቢ ወዲ ኣብዛ ዓለም ኣይተፈጥረትን።” ነብሰ ናእዳ ፈርሸሐት።

“እሞ ሕጂ ደኣ ርክብኩም ብኸመይ ክቕጽል'ዩ?” ከተጣልል ሓተተት። መሓዝኣ ምስ ክንደይ ሰብ ሓዳር ከምዝዞረት ትፈልጥ'ያ። ምስ ሰለሙን ተሕልፎ መጻኢ ግና ትፈልጦ ኣይነበረትን።

“ብሕቡእ ክንቕጽል ኣእሚነዮ ኣለኹ። ንበዓልቲ ቤቱ ዝፈርሓን ዘኽብራን'ዩ ዝመስል። ግና ንዓይ'ውን ዕድለይ ከም ዘበላሸወለይ ስለ ዝኣመነ ተቐርቂሩ ኣሎ።” ብተግባራታ ዝተሓበነት'ያ ትመስል።

“ኣገዲድክዮ ማለት ድዩ?” ክበርሃላ ሓተተት ዊንታ።

“ከምኡ'ዩ ዳርጋ” ሓጺር መለሰት።

“እሞ ዝሓሰብክዮ ካብ ገበርክስ ንምንታይ ተገድድዮ? ማለተይ ሓዳሩ ክገብር ዘይትገድፍዮ።” ዝመሰላ ተዛረበት። ኣስቴር ውዒላ ሓዲራ ከም ትርሕርሖ ትፈልጥ'ያ። እዚ እንተኾይኑ ድማ ሰለሙን ክህሰ ተኽእሎ ኣሎ ኢላ ሓሰበት።

“ኣብ ዓራት ንፋዕ'ዩ ዝመስል። ካብ ወርሒ ንላዕሊ ንቕጽል ኣይመስለንን። ውዒለ ሓዲረ ምስ መነኹዎ ክገድፎ'የ።” ይትረፍ መጻኢ ህይወት ሰለሙን፡ መጻኢ ህይወታ'ውን ኣሕሲብዋ ኣይፈልጥን'ዩ። ብጽባቐኣ ክትምካሕ፡ ዝደለየቶ ወዲ ክተሰድዕ ንዓኣ ህይወት'ዩ ዝመስላ።

“ኣይጨክንክን?” ቃላት ዊንታ'ዩ። ኣስቴር ዘተሓሳሰባ መሰለት። ንዓመታት ክትጋገ ከላ ዘየስተውዓለትላ፡ ኣብ ሽዑ በጺሓ ጠባይ ቀየረት። ካብ መሓዝኣ ሕልናንን ለውሃትን ክትጽበ ጌጋ ኮይኑ ኣይተሰመዓን።

“ሰይጣን'ዶ ኣይበልክንን? ሰይጣን ማለት'ኳ ጨካን'ዩ።” ኣኽመስመሰት። ጽቡቓትን ስሩራትን ኣሰናና ግና፡ ነቲ ሕማቓን ዘይለዋህን ሕልናኣ መግለጺ ኣይነበሮን።

ይቕጽል

ኣልጌና ወልደማርያም

ኩርናዕ ካርቱን

ምልክታ

ዳሃብ ዳዊት - ቤተልሄም ታደሰ

ዞባ ማእከል

ምልእተጺጋ ኣማኒኤል እምባየ ምባል ተሪፋ፡ ዘቢብ ኣማኑኤል እምባፍራሽ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለት፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን8/10/14 ሰዓት 8፡00 ቅ/ቀ ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 4ይ መጋባኣያ ቁ.38 ይቕረብ።

ወ/ሮ ኣስቴር ተኸስተ ሃይለ፡ ሓፍተይ ፈሸን ተኸስተ ሃይለ ካብ ወርሒ 1/1992 ከምኡ'ውን ሓወይ ቢንያም ተኸስተ ሃይለ ካብ ወርሒ 10/1998 ጀሚሮም ሃለዋቶም ስለዘይብሎም ጥፉኣት ተባሂሎም ይወሰኑለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን1/10/14 ሰዓት 8፡00 ቅ/ቀ ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 11 መጋባኣያ ይቕረብ።

ህጻን ሄኖስ ሓለፎም ኣማረ ብሞግዚቱ ፍረወይኒ ታደሰ ኣቢሉ፡ ቤትና ሓለፎም ኣማረ ምባል ተሪፉ፡ ሄኖስ ሓለፎም ኣማረ ተባሂሉ ይተኣረመለይ ስለዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን29/7/14 ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 7ይ መጋባኣያ ይቕረብ።

ኣብ መንጎ ከሰስቲ ወረ/ነፍ ካሕሳይ ማና ነማርያም 1.ኣቶ ፍቓዱ ካሕሳይ +2 ተኸሰስቲ ወረስቲ ነፍ/ካሕሳይ ማና +6 ዘሎ ሲቪላዊ ክርክር፡ ተኸሰስቲ 1.ወ/ሮ ንግስቲ ካሕሳይ ማና 2.ኣቶ ጎይትኦም ካሕሳይ ማና 3.ወረ/ስዉእ ኢሰያስ ካሕሳይ ማና ን24/9/14 ሰዓት 8፡00 ቅ/ቀ ኣብ 1ይ ቤ/ፍ 2ይ ሲቪል መጋባኣያ ይቕረቡ። ምስ ዘይቀርቡ ጉዳዮም ኣብ ዘየለውሉ ክረአ ንእዝዝ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ገጀረትን ቲራቮሎን

ወ/ሮ ፍቓዱ ተስፋማርያም ገብረሚካኤል በዓል ቤተይ ቀሺ የማኑ ገብረመስቀል ተማኑ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 9 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን21/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ብርኽቲ ፍስሃየ ተስፋይ በዓል ቤተይ ኣቶ ገብረሂወት ገብረማርያም ገብረመስቀል ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 10 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን21/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ መብራት መርዓዊ መንግስቱ በዓል ቤተይ ኣቶ ሰመረ ሃይለ ገብረስላሴ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 7 ደቁ ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን21/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሳራ ወልደየሱስ ወልደስላሴ በዓል ቤተይ ኣቶ ይትባረኽ መረስዕ ገብረክርስቶስ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 6 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን21/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ማይተመናይ ፓራዲዞ ጸጸራት

ኤልሳ ኣብርሃ ዘርእጋብር በዓል ቤተይ ዓንድም ተድላ ዘርአ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 3 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን11/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ 4 ኣስመራ

መም/ብርሃነ ቀሺ ካሕሳይ ቀሺ ሃብቱ፡ ኣቦና ቀሺ ካሕሳይ ቀሺ ሃብቱ ገ/ማርያም ከምኡ'ውን ኣደና ምልእተ ገብረ ተኸለን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ነቲ ብሸማግለታት ዓዲ 4 ኣስመራ ዝተመርሐ ጤሳ ኣብ ውሽጢ ዓዲ 4 ኣስመራ ዝርከብ ዘይንቀሳቐስ ንብረት፡ ካብ ሓወቦና ነፍ/ገ/ሚካኤል ቀሺ ሃብቱ ምስ ሓወቦታትን ኣሞታትን ዝተማቐልናዮ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን2/10/14 ሰዓት 8፡00 ቅ/ቀ ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ገዛ ባንዳ

ኣቶ ሙሴ ዮሱፍ እድሪስ፡ ወላዲና ዮሱፍ እድሪስ ኢብራሂም ስለዝሞተ፡ ኣነ ምስ 8 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን19/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ጎዳይፍን ሰምበልን

ወ/ሮ ሳራ ተኽለሃይማኖት፡ ወላዲየይ ነፍ/ተኽለሃይማኖት ክፍሎም ወልዱ ብሂወት ኣብ ዝነበረሉ ግዜ፡ ኣብ እንዳ ኮርያ መንበሪ ገዛ ደምበ ሰምበል ቁ.ገዛ 107 406 ኣብ ራብዓይ ደርቢ ዝርከብ 2 ክፍሊ መደቀሲ 1 ሳሎን 1 ሽቓቕ 1 ክሽነ ዝተደኮነ ከምኡ'ውን ኣብ መጠራቐሚ ሕሳብ ቁጽሪ 93697 ኮመርሻል ባንክ፡ ኣብ መጠራቐሚ ሕሳብ 8104193 ኣብ ኮመርሻል ባንክ ኤርትራ ዘርኣይ ደረስ፡ ዘርኣይ ደረስ ብራንች ቁጽሪ ሕሳብ 154403 ዝርከብ ገንዘብ ከምኡ'ውን ኣብ ሰላዕ ዳዕሮ ዝርከብ ጤሳ ካብ ዓዲ ዝተመራሕክዎ ንጓሉ ወ/ሮ ሳራ ተኽለሃይምኖት ክፍሎም ዝተላበወለይ ለበዋ ይጽደቐለይ ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን22/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ጻዕዳክርስትያን

ወ/ሮ ኣኽበረት የማነ ግርማይ፡ ኣቦና የማነ ግርማይ ፍርዙንን ኣደና ወ/ሮ ትካቦ ልጃምን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 4 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን1/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ቁሸት

ብርሃነ ተስፋይ ተስፋዝጊ፡ ወለድና ዘውዲ ገብሪሂወት ደስታን ተስፋይ ተስፋዝጊ ሓጎስን ስለዝሞቱ፡ ኣነ ምስ 3 ኣሕዋተይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበለ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ትብለጽ ፍቓዱ ገብረመስቀል ምስ ተኸሳሲ በዓል ቤተይ ኣቶ ዳንኤል በርሀ ገብረክርስቶስ ኣብ ወርሒ መስከረም 2006 ዓ/ም ሕጋዊ መርዓ ፈጺምና ካብ ኣብራኽ ክልቴና ዝተወልዱ 2 ቆልዑ ኣለዉና። እንተኾነ በዓል ቤተይ ካብ ወርሒ 4/2011 ዓ/ም ጀሚሩ ኣበይ ከምዘሎ ደሃዩ የብለይን። ኣነ ድማ ንበይነይ ኣይ በዓልቲ ሓዳር ኣይ ፍትሕቲ ኮይነ ንልዕሊ 3 ዓመት በይነይ ኣለኹ። ተኸሳሲ ንጹር ኣድራሻ ስለዘይብሉ ተጸዊዑ ን4/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ኣብርሀት ተኽለኣብ ሃይለማርያም፡ ወደይ ኢተባርኽ ኣፈወርቂ ተወልደብርሃን ስለዝሞተ፡ ኣይተመርዓወን ኣይወለደን ስለዚ ኣነ ምስ ኣቡኡ ኣቶ ኣፈወርቂ ተወልደብርሃን ሃንሰን ጥራይ ወረስቲ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ወ/ሮ ሂወት ክፍላይ ተስፋገርግሽ በዓል ቤተይ ኣቶ ሃብቶም ገብራይ ተኽለምካኤል ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 3 ደቁ ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን4/9/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ጸሎት

ኣቶ ወልደዮሃንስ ገረዝግሄር ተስፋ፡ በዓልቲ ቤተይ ኣስካሉ ሓድጉ ክፍሉ ብሰንኪ ጉድለት ጥዕና ንሃገር ሱዳን ብሕክምና 6/6/2013 ከይዳ ክሳብ እዚ እዋን እዚ ኣብ ሓዳራ ስለዘይተረኽበት ኣነ ብዘይ ሓዳር ኣብ ህዋ ጠልጠል ኢለ ስለዘለኹ፡ ስለዝጠለመትኒ ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን22/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ምም/ከባቢ ዓዲተከሌዛን 02

ወ/ሮ እምባፍራሽ ሃብተሚካኤል ተኽለ በዓል ቤተይ ሃብተማርያም ገረንስኤ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 4 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን14/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ምም/ከባቢ ዒላበርዕድ 01

ኣቶ ሃብቶም ሓጎስ ረድኢ በዓልቲ ቤተይ ድካን ወልደጋብር ስለዝሞተት፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 7 ደቅና ድማ ኣብ ዝንቀሳቐስ ይኹን ዘይንቀሳቐስ ንብረት ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን2/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ከተማ ድባርዋ

ወ/ሮ ትምኒት ግደይ በዓል ቤተይ ገብሩ ተወልደብርሃን ብርሃነ ስለዝሞተ፡ ንዓይ ናይ መጻምዲ መሰለይ ይተሓለወለይ፡ 9 ደቅና ድማ ወረስቲ ምዃኖም ይረጋገጸሎም ስለዝበላ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን10/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኮማዊ ቤት ፍርዲ ባጽዕ ምም/02

1.መንግስተኣብ ገብረምኪኤል 2.ወ/ሮ ለተብርሃን ተስፋዮሃንስ፡ ጓልና ወ/ት ሰገን መንግስትኣብ ስለዝሞተት፡ ንሕና ወለዳ ወረስታ ምዃንና ይረጋገጸልና ስለዝበሉ፣ ዝቃወም እንተሎ፡ ን22/8/14 ኣብ ቤ/ፍ ይቕረብ።

ኣገዳሲ ምልክታ

ሃገራዊ ፌስቲቫል ኤርትራ 2014 ካብ 15-23 ነሓሰ ኣብ ኣስመራ ቀጽሪ ኤክስፖ ክካየድ ስለ ዝኾነ ንግዱሳት ይዕድም።

፨ ኣገልግሎት መግብን መስተን፡
፨ መሸጣ ፍርያት ውሽጢ ሃገርን ወጻእን (ባዛር)፡
፨ ምህዞን ሰንዓን፡
፨ ጉጅለታት ባህሊ ቆልዑን መንእሰያትን፡

ከምኡ ውን ኣብ ዝተፈላለዩ ንጥፈታት ክትሳተፉ ትደልዩ እዚ ምልክታ'ዚ ኣብ ጋዜጣ ካብ ዝወጸሉ ዕለት ጀሚሩ ክሳብ ዕለት 11 ነሓሰ 2014 ኣብ ከባቢ ሲቲ ፓርክ ዝርከብ ቤ/ጽ ሃ/ኣ/ሽ/በዓላት መጺእኩም ክትምዝገቡ (ቅጥዒ ክትመልኡ) ንሕብር።

ሓበሬታ
ኣብ መደብ ጉጅለታት ባህሊ፡ ቆልዑን መንእሰያትን፡ ምህዞን ሰንዓን ንትሳተፉ ከምቲ ልሙድ ኣብ መወዳእታ ንብሉጽ ስራሕ (ሙዚቃ፡ ድራማ፡ ትልሂት) ናይ መተባብዒ ሽልማት ኣለዎ።

ቤ/ጽሕፈት ሃ/ኣ/ሽ/በዓላት

KETINA MINING SC
GPB Global Resources Group

P.O. Box 1084, Warsai st., S.A. Buiding, 501, Asmara, Eritrea
Tel./fax: + 2911 112 440; www.gpb-gr.com; e-mail: asmara@ketina-mining.com

KETINA MINING Sh. Co VACANCY ANNOUNCEMENT

KETINA MINING Sh. Co. invites qualified applicants for the following position:

1. Position Title: Deputy General Manager
Number required: One
Duty Station: Asmara
Salary: As per Company scale

Duties and Responsibilities

1. Financial reporting and control

· Manage the company's financial activities in Eritrea under the powers granted
Organization of accounting system of the entity

· Responsible for the formulation and automation of accounting, preparation of financial statements in accordance with IFRS

· Quarterly financial reporting under IFRS to parent company
· Statutory reporting and preparation of standalone statutory financial statements
· Annual budgeting and planning
· Monthly direct cash flow reporting
· Organization of annual stock-counts of fixed assets

2. Tax compliance
· Control over payroll taxes calculation
· Preparation of tax compliance schedule and its regular monitoring
· Tax analysis of contracts to be signed by the entity
· Review and submission of statutory tax returns and reports

3. Procurement and contracts review
· Organization of procurement function of the entity
· Organization of tenders for significant purchases
· Review of procurement contracts and organization of their legal review if required

4. Treasury
· Entity liquidity management
· Organization of payments
· Petty cash management, including control over expense reports of employees5. HR
· Recruitment of local personnel
· Quarterly HR reporting to parent company
· Payroll accounting organization and support

6. Administration
· Qualifications and Experience

· Education: Higher education in economics and finance or the world economy, MBA degree as plus;
· Good understanding of the production cycle in the mining industry;

Requirements:

· Good knowledge of international and Russian (preferable) accounting principles, characteristics of their use in the mining industry;
· Experience of implementing regulations of management and financial reporting;

Language proficiency:

· English
· Russian (Preferably)

Note – Testimonial to be attached (CV, work experience) copy of national service completion/exemption documents are required. Candidates with previous Mining Company experience are preferable.

Interested applicant should submit their documents to the following address within 7 days of this advertisement. Only short-listed candidates will be contacted for interview.

KETINA MINING SC. P.O.Box – 1084
Asmara, Eritrea

Please send a copy of your application to Ministry of Labor and Human Welfare Department of Labor
P.O.Box 5242, Asmara, Eritrea

KMSC
KERKEBET MINING SHARE CAMPANY
Add: St.Felket 1A173 House No.4 Monopolyo P.O.BOX 4832, Asmara, Eritrea.
Tel:002911120060 Fax: 002911111025

VACANCY ANNOUNCEMENT

Kerkebet Mining Share Company is vacancy qualified applicants for the following positions for its site-project and office:

1. **Geologist**
Numbers required: 3

Qualification and Experience:
Education – above BSG in Geology
Work experience – minimum 8 years
Other abilities – fluent in English language and good communication
High level of computer knowledge Long-time field work, the exploration experience of shaped mineral deposit
Good health
Age: 30-50

2. **Geologist technician**
Numbers required: 6

Qualification and Experience:
Education – Diploma in Geology technical
Work experience – minimum 4 years
Other abilities – fluent in English language, ability of team work, good com puter knowledge and good communication
Experience of field work and the exploration of shaped mineral deposit
Good health
Age: 25-35

3. **Administration head**
Number required: 1

Qualification and Experience:
Education – BA in Business administration or management
Work experience – mini mum 5 years Other abilities – fluent in English lan guage Good ability of communication and computer knowl edge
Good health
Age: 30-45

4. **Accountant**
Number required: 1

Qualification and Experience:
Education – BA in Acconting
Work experience – minimum 5 years
Other abilities – fluent in English language and good communication
High level of computer knowledge (preach free)
Good health
Age: 30-45

5. **Secretary**
Number required: 1

Qualification and abilities
Education – Diploma in secretarial
Work experience – minimum 3 years
Other abilities – fluent in English language and good communication
High level of computer knowledge
Good health
Age: 20-35

6. **Drivers**
Numbers required: 6

Qualification and Experience: High school graduate and minimum grade 3 driving license
Work experience – minimum 4 years
Other skills and abilities – good knowledge of English language and good auto mechanic
Age: 25-40
Salary: as per our company sealer for all posts

Additional request:
Provide evidence of completion or exemption of National Service. Present clearance from current or last employer.

Interested applicants are requested to write a letter of application, current C.V. and other related of documents. Applicants are also required a copy of their application to the Ministry of labor and Human Affairs, Department of labor, P. O. Box 5252 Asmara.

Working date is one week from the date of this announcement.
Address: Kerkebet Mining Share Company
Tel: 112600

ኦቲዝም እንታይ እዩ?

ሕማም ኦቲዝም ኣብ ቀዳሞት ሰለስተ ዓመታት ዕድመ ወደሰብ ዘጋጥም ኣብ ስርዓት መትንታት ዝርአ ዘይሰሩዕ ምዕባለ ሓንጎል ኢዩ። ንንቡር ንጥፈታት ሓንጎል ድማ ይትንክፍ።

ጠንቂ ሕማም ኦቲዝም ብልክዕ ንምፍላጥ ሊቃውንቲ ስነ-ሕክምና ክሳብ ሕጂ ዝጽዕሩሉ ጉዳይ እኳ እንተኾነ፣ ተወርሶኣዊ ባእታት (ጂን) ግን እቶም ቀንዲ ጠንቂ ናይዚ ሕማም ከምዝኾኑ ይግለጽ። ብተወሳኺ'ውን ኣብ ስርዓት-መትንታት ዘጋጥም ጉድኣት ካልእ ምኽንያት ክኸውን ከሎ ኣመጋግባን ኣብ ከታብትታት ዝርከብ ሜርኩሪን እውን ካልኦት ምኽንያታት ክኾኑ ከምዝኽእሉ ይግለጽ'ዩ፣ ይኹን'ምበር፣ እዞም ዳሕረዎት ጠንቅታት ክሳብ ሎሚ ብሕክምናዊ ኣገባብ ዝተረጋገጹ ኣይኮኑን። ብፍላይ ምስ ከታብት ተታሓሒዙ ኣዝዩ ብዙሕ ስክፍታታት ይመጽእ እኳ እንተኾነ፣ ኑቲ ሕማም ጠንቂ ክኸውን ከምዝይክእል ግን ሰብ ሞያ ሕክምና ይሕብሩ ኢዮም።

ኦቲዝም ዘጋጠሞ ህጻን ኣብ ማብል 18 ወርሑ ብዘርእዮ ምልክታት ኢዩ ክንጸር ዝጅምር፣ ብሕማም ኦቲዝም ኣብ ዝተጠቕዐ ሰብ ዝርአዩ ምልክታት፦

- ንዕላል ቀሩብነት ዘይምህላው፣ ኣብ ዝዛረብሉ እዋን ድማ ካብ ብቓላት ብምልክት ምርድዳእ ምምራጽ።
- ንዘረባት ወትሩ ብሓደ ዓይነት መንገዲ ምዝውታር
- ዋላ እውን ንንእሽቶ ለውጢ ዘይምጽዋር
- ንሓደ ዓይነት ምንቅስቓስ ኣካላት ምድግጋም
- መሓዙት ወይ ኣዕሩኽ ዘይምግባር ወይ ዘይምህላው
- ንፍሽኽታ ይኹን ካልእ ምልክታት መልሲ ዘይምሃብ ወይ ቅሩብ ዘይምኻን
- በይንኻ ምኻን ወይ ጸምዋ ምምራጽ
- ናይ ካልኦት ሰባት ስምዒት ዘይምርዳእ
- ኣዝዩ ንእሽቶ ወይ ጸቢብ ድሌታት ወይ ዝንባሌታት ምውናን (መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ ሓደ ዓውዲ ጥራይ የተኩሩ)
- ኣዝዮም ውዕያት ወይደማ ኣዝዮም ዝሑላት ምኻን

ሕማም ኦቲዝም ካብ ፈለማኡ ኣትሒዙ ክሳብ ዕለት ሞት ዝጸንሕ ሕማም እኳ እንተኾነ፣ ንምፍዋሱ ግን ጻዕርታት ይካየድ ኢዩ። ንጠንቂ እቲ ሕማም ምፍላጥ ዝገበር ዘሎ ጻዕርታት ምስ ዝዕወት ድማ ኑቲ ሕማም ንምፍዋሱ ከኽእል ኢዩ። እዚ ይኹን እምበር ብሕክምናዊ መዳያት ኑየም በዚ ሕማም ዝተጠቕዑ ሰባት ዝተፈላለዩ ኣገባባት ፍወሳ ይግበረሎም ኢዩ። ከፈናታት ኑቲ ሕማም ንምፍዋስ ከም ቀንዲ ኣገባብ ፍወሳ ዘይኮኑስ፣ ኑቲ በዚ ሕማም ዝተጠቕዐ ሰብ ዘጋጥሞ ጸቕጥን ካልእ ስምዒታትን ንምቕላል ኢዩ ረብሓኦም። እቲ ቀንዲ ኣገባብ ፍወሳ ናይዚ ሕማም ኣብቲ እቲ ሕሙም ዘንጸባርቖም ምልክታት ተሞርኪሶም ዝቐርቡ ናይ ስነ ኣእምሮ ፍወሳ ኢዩ። እዚ ብብዙሕ መዳዩ እወታዊ ዝኾነ ኣገባብ ሕክምና፣ ብበዙሓት ዝድገፍ እኳ እንተኾነ፣ ሓደ ሓደ ግዜ ንጉዳያት ንምክልኻል ተባሂሉ ዝወሰድ ብኤለክትሪክ ዝሰራሕ ሕክምና፣ ኢሰብኣዊ ተርእዮ ናይቲ ኣገባብ ፍወሳ ኢዩ። ካልእ ብሕክምናዊ ኣገባብ ዘይተረጋገጹ ዓይነት ፍወሳታት እውን ይፍተኑ ኢዮም። ንኣብነት ፍሉይ ዝኾነ ኣመጋግባ ምዝውታር ሓደ ካብቲ ኣሉታዊ ሳዕቤናት ዘይብሉ ኣገባብ ኢዩ። በዚ ሕማም ዝተጠቕዑ ሰባት ብዕድመ እናወሰኹ ኣብ ዝኸዱሉ ግዜ ምስ ሰባት ርክብ ምፍጣር ግድን እናኾኖም ስለዝኸይድ ድማ ኣብ መዳይ ትምህርቲ ይኹን ስራሕ ከይጸገሙ ምስ ሰባት ንብር ንጥፈታት ኣብምግባር ዝሕግዞም ክገራት ቡ[...]ዚኡ እናተማልአ ይኸይድ ኣሎ። ኣዝዩ ዝተፈለየ ባህሪ ዘውንኡ ጉዳያት ድማ ምስቲ ዘለዎም ጠባይ ዝሰማማዕ እናስርሑ ሂወቶም ኣብ ምምራሕ ይርከቡ። እቲ ዝያዳ ዝሰማምዖም ዓይነት ስራሕ ድማ ምስ ግዜን ኩነታትን ዝቀያየር ባህሪ ዘለዎ ስራሕ ዘይኮነስ፣ ብሓደ ወሰን ሕጊ ተቐይዱ ዝትግበር ዓይነት ስራሕ ኢዩ።

ብዛዕባ ካሽሚር እንታይ ትፈልጡ?

ካሽሚር ዝበል ስም እንክለዓል ህንድን ፓኪስታንን እተን ኣብ ኣእምሮ ሰባት ቅጅል ዝብላ ሃገራት ኢየን። ምኽንያቱ ንግዝኣት ካሽሚር ንምቁጽጻር ወትሩ ኣብ ምትፍናን ዝርከባ ብምዃነን። ግዝኣት ካሽሚር ብሰሜን ምስ ኣፍጋኒስታን ብምብራቕ ምስ ቻይናን ምስ ናይ ህንዲ ግዝኣት ዝኾና ፑንጃብን ሂማቻል ፕራደሽን ዝዳወብ ክኸውን ከሎ፣ ብደቡብ ምስ ግዝኣት ፓኪስታን ዝኾነ ኣብ ሰሜናዊ ምዕራብ እታ ሃገር ዝርከብ ዞባ ከምኡ'ውን ብወገን ምዕራብ ምስ ግዝኣት ፑንጃብ ናይ ፓኪስታን ይዳወብ።

ንኹሉ ዞባ ካሽሚር ከም ግዝኣተን ንምእዋጅ ዝተፋኸና ህንድን ፓኪስታንን ካብ 1947 ማለት ክልቲአን ሃገራት ካብ መግዛእቲ ብሪጣንያ ካብ ዝተላቐቓሉ ግዜ ጀሚረን ኣብ ዝተፈላለየ እዋን ደማዊ ኩናት ኣካይደን ኢየን። ኣብ 1949 ድማ ንዞባ ካሽሚር ኣብ ክሊ ግዝኣታተን ብምፍላይ፣ ንፍሰወከፍ ሃገር ናታ ዞባ ካሽሚር ከምትውንን ተገብረ። በዚ ድማ ህንዲ ኑቲ ደቡባዊ ክፋል ካሽሚር ከተመሓድር ከላ፣ ንፓኪስታን ድማ ሰሜናዊ ክፋል ካሽሚር ይምልከታ። ፓኪስታን ብተወሳኺ ብቐጥታ ኑቲ ርእሰ ምምሕዳር ከምዘህልዎ ዝተገበረ ምዕራባዊ ወገን ብተዘዋዋሪ ከተመሓድሮ እንክላ፣ እቲ ምብራቓዊ ወገን ድማ ኣብ ገለ ክፋሉ ኣብ ትሕቲ ምምሕዳር ቻይና ይርከብ ኣሎ።

ግዝኣት ካሽሚር ኣስታት 222,236 ትርብዒት ኪሎሜተር (ብሓርፋፍ ገምጋም ክንዲ ክልተ ዕጽፊ ስፍሓት ኤርትራ ምኻኑ'ዩ) ስፍሓት ኣለዎ፣ ካብዚ እቲ ብህንዲ ዝመሓደር ግዝኣት ናይ 100,567 ትርብዒት ኪሎሜተር ስፍሓት ክህልዎ እንከሎ፣ ኣስታት 11 ሚልዮን ተቐማጦ ድማ ይነብሩዎ። ብመንጽሩ ፓኪስታናዊ ምምሕዳር ዝርከቦ ወገን ካሽሚር ኣስታት 78,932 ት.ኪሎሜተር ይሸፍን። ኣስታት ሰለስተ ሚልዮን ተቐማጦ ከኣ ደርከቡዎ። ርእሰ ከተማ ናይቲ ህንዳዊ ክፋል ካሽሚር 'ስሪናጋር' ክበሃል እንከሎ፣ እቲ ናይ ፓኪስታን ግዝኣት ድማ 'መዛፋራባድ' ተባሂሉ ይፍለጥ።

ካብ መበቆላዊ ስፍራ ናይ ኣመንቲ ሂንዱ ዝኾነ ግዝኣት ካሽሚር ምስ ምስፍሕፋሕ ዝተፈላለዩ እምነታት - ከም ቡድሂዝምን ምስልምናን - ኣብ ዝተፈላለዩ እዋናት ግዳይ ናይ ወራራት ኮይኑ ኢዩ። ኣብ 1846 ጋሉፕ ሲንግ ዝተባህለ መራሒ ዞባ ጃሙ (ግዝኣት ህንዲ) ዝነበረ ምስ እንግሊዝ ብምስምማዕ ንምሉእ ዞባ ካሽሚር ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሩ ኣእተዎ። መግዛእቲ እንግሊዝ ኣብ 1947 ምስ ኣብቀዐ፣ ናብ ህንድን ፓኪስታን ተመቒሉ። መግዛእቲ ዝኸተሎ ዝነበረ ናይ ፈላሊኻ ግዛእ ፖሊሲ ብዘጠንቆ ከኣ፣ ኣብ መንጎ ህንድን ድሕሪ ከም ሃገር ዝቖመት ፓኪስታንን ብጉዳይ ግዝኣት ካሽሚር ክሳብ ሕጂ ዘይዝሓለ ምትፍናን ኣሎ።

ግዝኣት ካሽሚር ኀቦታት ዝበዝሖ ኮይኑ፣ ኣብ ሰለስተ ጆግራፊያዊ ክፋላት ይምቀል። ምስ ካልኦት ክፋላት ህንዲ ተነጻጺሩ ምቹእ ክሊማ ከምዘለዎ ዝንገረሉ ካሽሚር፣ ስፍራ ናይ ኣዝዮም ብዙሓት እንስሳታት ኢዩ። ጤለበዱን ድብን ከኣ ገለ ካብቶም ኣብ ካሽሚር ብብዝሒ ዝርከቡ እንስሳታት ኢዮም። መብዛሕትኦም ተቐማጦ'ቲ ከባቢ ኣብ ሕርሻን መጓሰን ይነጥፉ። ኣብ ግዝኣት ካሽሚር ብብዝሒ ዝፈርዩ ኣእካል ከም ሩዝ፣ ስርናይ፣ ዕፉን ክኾኑ ከለዉ፣ ማእለማ ድማ እቲ ቀንዲ ኢንዱስትራዊ ዓውዲ ናይቲ ከባቢ ኢዩ። ብተወሳኺ መብዛሕትኡ ተቐማጢ ግዝኣት ካሽሚር ሰዓቢ እምነት ምስልምና ክኸውን ከሎ፣ ናይ ሂንዱ ሃይማኖት ተኸተልቲ ድማ ኣብቲ ናይ ህንዲ ግዝኣት ብብዝሒ ይርከቡ። ናይ ቡድሃን ካልኦት ሃይማኖታትን ሰዓብቲ ድማ ብውሱን ቁጽሪ ይርከቡ።

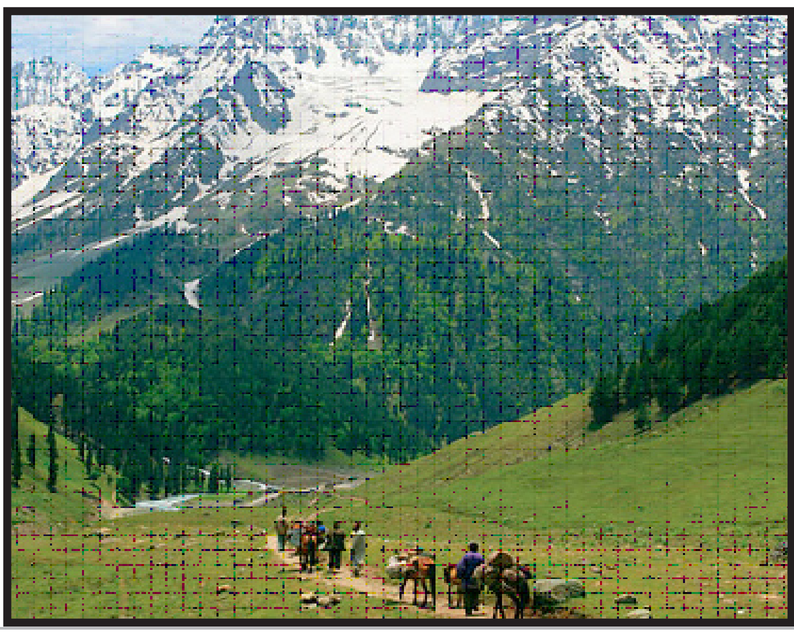

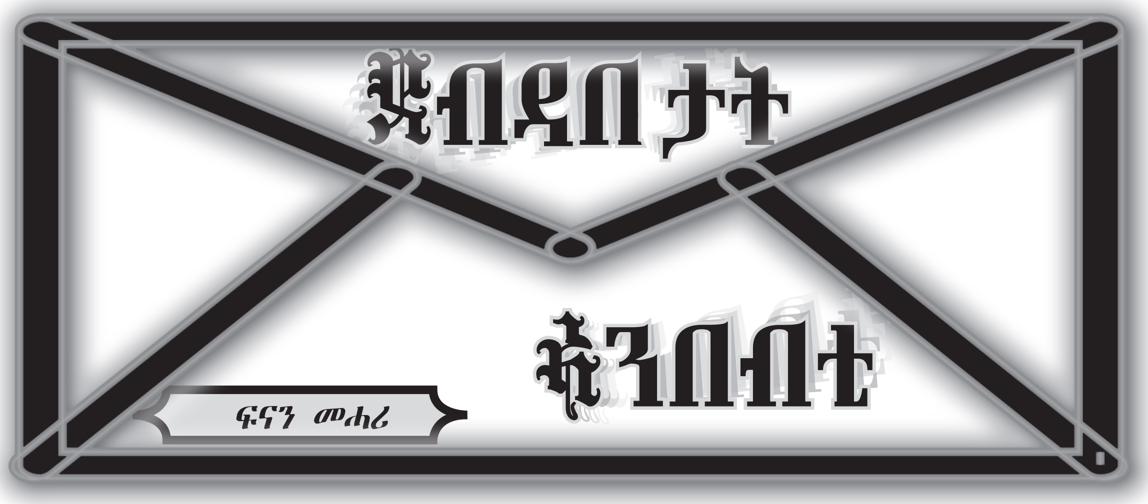

ሰሌዳ መወዓውዒታትን ሃንፋቶምን

ኣብ ናይ ዝሓለፈ ሓሙስ ሕታም ብዛዕባ ሰሌዳታት ዝምልከት ምስልኻ ምድዋን ዶ ምኽላዕ ኣብ ትሕተ ዝብል ኣርእስቲ ሓደ ደብዳቤ ኣንበብኩ። ጸሓፊ ቀጺሉ ዝሓመሉ ዝበርኩ ጉዳይ ብምልዓሉ ምሳኻ ኣሎኹ ክብሎ እደሊ። ሰሌዳ መወዓውዒታትን ሃንፋቶምን ንሱ ጥራይ ኣይኮነን። ዳርጋ ናይ ኩሎም ብውሑዱ ቁጽሪ ቴሌፎንን በሰጣን ይሕብር እዩ። ኣብ ገለኡ ግን ንምንታይ ተተኺሉ ትፈልጦ የብልካን። ንኣብነት ኣብ ዓዲ ጓዕዳድ "ዘውዲ ቺና መዕረፊ ኣጋይሽ" ዝተጻሕፈ ትረክብ። እዚ ሰሌዳ እዚ ብትግርኛን እንግሊዝን ዝተጻሕፈ እኳ እንተኾነ፡ ብውሑዱ ግና ቁጽሪ ተሌፎን የብሉን። ቢቃ ስም ሒዙካ ዘዘው! ንምንታይ ዝርከቡ ኣድራሻን ካልእን ከሰፍረሉ ኣይክኣለን ድማ ንምምዕ ዘጸግም'ዩ።

ካልእ ዝኾም ሰሌዳታት ተወሳኺ ጸገም ኮይኑዎም ዘሎ ብጽሩዎምን ሰሩዕን ቋንቋ ዘይጸሓፉ ምዃኖም እዩ። ሰሩዕነት ኣይትርእየሎምን! ሓደ ትካል ናቱ ቅዲ ኣጸሓሕፋ ይጥቀም! እቲ ካልእ ዊን ብዘበሎ ይሓናጥጥ! ኑቶም ክኢላታት ፈላጦት ናይ ቋንቋን ጋዜጠኛታትን እገድፎ ደኣ እምበር ኣየናይ እዩ ቅኑዕ ኣየናይ እዩ ዘይቅኑዕ ምውድዳር ዝፈጥረልካ ኣጸሓሕፋ ትርኢ። ኢኻ። ቀድሚት ክመጽእ ዝግበኦ ድሕሪት ሰዒቡ ክመጽእ ዝግበኦ ድሒሩ ክስዕብ ትርእዮ፡ሆቴል እገለ ኣብ ገለኡ ይብል፡ ኣብ ገለኡ ከኣ እገለት ሆቴል ይብል። እንታይ ሕምብርጃሉኡ እዩ? ድማ ትብል።

እዚ እቲ ሓደ ጸገም ክኸውን ከሎ ኣብ ገለ ድማ ገለ ትካላት ለውጥታትን ምምሕያሻትን ኣብ ዝገብራሉ ሰሌዳ መወዓውዒኦን ክቕይራ ኣይረኣያን። ኮርፖረሽን ዘራእትን ጥሪትን ካብ ዝቖውም ልዕሊ ሰለስተ ዓመት ዘቚጸረ ትካል እዩ። እዚ ትካል እዚ ኣገዩ ብሉጽ፡ ንዓይዲ ዝማርኽን ኑቲ ኮርፖረሽን ዝውክልን ዝገልጽን ናይ ገመል፡ ላምን ጠሊን ስእልታትን ጽሑፍን ብኣዝዩ ክኢላ ኣዳልዩ እዩ ተኺልዎ። ክተኽሎ ከሎ ድማ ኮርፖረሽን ጥሪት ኤርትራ ኢሉ ንሰሌዳኡ ኣብ ዝተፈላለዩ ወሰናስን ናይ ጽርግያ ተኺልዎ ዘሎ። እዚ ትካል እዚ ዘራእትን ጥሪትን ኣብ ሕቖፎኡ ከምዝጠቓልል ብተደጋጋሚ ኣብ መራኸቢ ብዙሃን ስሙ እናተጠቕሰ ንጥፈታቱ ኪጋዋሕ ሰሚዐ ኣሎኹ። ለውጥታት እንተደኣ ገይሩ ከኣ ሰሌዳ ሓበሬትኡ ኣማሓይሹ ክቐርብ ኣለዎ በሃላይ እየ። እዚ ከም ኣብነት ከምጸኦ ስለዘለኒ እምበር ኣብ ስም ትካሎም፡ ቁ.ተለፎንኖም፡ ፋክሶም፡ ኮታ ኣድራሻም ለውጥታት ዝገበሩ ግን ከኣ ኣረጊም ዘይቀርቡ ብዙሓት ከምዘለዉ ረሲዐ ኣይኮንኩን።

ስለዚ ሰሌዳ(ታቤላ) ሓበሬታትናን መወዓውዒታትናን ብኹሉ መዳዮም ቅቡላት፡ ሰሓቢዜ፡ ገለጽቲ፡ ሓብርቲ ክኾኑ ብኽኢላታት ክረኣዩ፡ ለውጥታት ዝተገብረሎም ድማ ብግዝዞ ኣይገጹብቆ ዘይተኻ ብዝበእ ክመሓየሹ ከምዝለዎም ከዘኻኸር እደሊ።

ጀማል ሳልሕ (ጀሚ ክሊፍ)
መንደፈራ
ሃብቱጋብር ሰፈም ዓዲ ጓዕዳድ

ጭውነት ሰራሕተኛታት ባንክ ኣኹሪዑኒ

ብዕለት 23/07/2014 ጥማራት ባጤራ ናቕፋ ዝሓዘ ኣርባዕተ ሳናጡ ሒዘ ገንዘብ ከእቱ ምስ ካልኣየይ ናብ ባንክ ኣባይትን ንግድን ኣምራሕና። ናብተን ፊት ንፊት ብምዃን ገንዘብ ዝፈቕዳ ዝነበራ ተቐበልቲ ገንዘብ መንእሰያት ኣሓትና ተጸጋዕና። ከባቢ ሰዓት 2፡30 ናይ ድ.ቀ እዩ ነይሩ። ኣብ ናይ ሕሳብ ደብተረይ ንኽእትዎ ገንዘብ ዘምጽኣለይ ናይ ስራሕ መሻርኽተይ ነቲ ኣዝዩ ብዙሕ ገንዘብ ከይቆጸረ እዩ ኣረኪቡኒ። ግደ ሓቂ ንሱ ቀጺሩ ክህበኒ ኣነ ድማ ብዝሑ ክንደይ ምዃኑ ኣረጋጊጸ እየ ክቕበሎን ናብቲ ባንክ ሒዘዮ ክኣቱ ነይሩኒ።

ዝኾነ ኮይኑ እቲ ዝተረከበኒ መንእሰይ ሰራሕተኛ እቲ ባንክ ካብ ሳንጣታት እናውጽኣን ናብቲ ጣውላ እናቐመጠን "ክቡር ሓወይ ገንዘብካ ተቘጻጸር" በለኒ። ነናይ 100፡ 50፡ 20፡ 10 ናቕፋ ዝሓዘ ጥማራት ናብተን ቁጽር ውዒለን ቁጽር ሓዲረን ዝደኸማ ዘይመስላ ኣሓት ወዘዖ። ዋላ ደኣ እዚ ኣጋጣሚ ንመጀመርታይ ይኹን እቲ ብዝሒ ዓቕሊ ዝሓትት ምዃኑ ብኣጋ ገሚተ እየ። ንኣገባብ ኣፈቓቕደኣን ጥንቃቐ ይዕጅቦ ስለዝነበረ ነቲ ዝጎደሎ ጎዲልዎ ከምዝሎ ደጊመ ክቈጽሮ ከምዘሎኒ ካብ ምሕባረይ ዓዲ ይውዕላ ኣብ ዘይነበራሉ ንሞያዊ ስነምግባረን ዝጉልሕ፡ ንጭውነተን ዘንጸባርቕ ተግባር ረኣኹለን።

ገሊኣን 100 ገሊኣን 50 ዝያዳ ጸኒሑኒ እናበላ 300 ነናይ 100 ናቕፋ፡ 650 ድማ ነናይ 50 ናቕፋ ዝያዳ ከምዝጸንሐ ብድምር 950 ናቕፋ መለሳለይ። እዚ ድማ ካብተን 5 ነናተን ብምሓዝ ይቘጽራ ካብ ዝነበራ መንእሰያት ደቂ ኣንስትዮ ዘጋጠመ ኮይኑ ብሓቂ ዘኹርዕ ጭዋ ባህሊ ሕብረተሰብና ክድራዕ ብምርኣየይ ኣዝየ ተመሲጠ። እዚ ጭዋ ባህሪ እዚ ንመዕበየኣን፡ ነቲ ዘሰርሐን ዘሎ ባንክ ኣባይትን ንግድን ንጽፉፍ ምሕድራኡ ዝገልጽ ብምዃኑ ንኽልቲኦም ሓበን ዝኸውን ንዐኣን ድማ ምስጋና ዘውህብ እዩ። እዚ ባህሊ እዚ ኣብ ኩለን ባንክታትና ክህሉ ከምዝኽእል ኣይጠራጠርን። ዘይናትካ ዘይምድላይ! ነዚ ንጭውነተን ዘረጋገጸ ተግባር ክዕቅቦኣን ንኻልኦት እውን ጽቡቕ ኣብነት ክኸውንን ይኽእል እዩ ብምባል እየ ድማ ኣብ ጋዜጣ ከቃልሖን መሪጸ። ነዚ ዕድል ተጠቒመ እምበኣር ልባዊ መልእኽተይ ከመሓላልፈለን እደሊ።

ሰመይ ንዓኹም ጥራይ

ብስም ክኣትዉ ርእየ ኢልካ...

ሃገራዊ ማሕበር ብድሆ ኣብ ኩለን ዞባታት ጨናፍር ከምዘለዎ፡ ቤት ጽሕፈት ከፈቱ ንጥፈታቱ ከምዝካየድ ብዙሕ ሰብ ዘረጋግጾ ሓቂ እዩ። እዚ ሃገራዊ ማሕበር እዚ ኣብ ነፍስወከፍ ዞባ ቤት ጽሕፈት ምኽፋቱ ዓቢ ነገር እዩ። ከመይሲ በዚ ሕማም ብቐጥታ ይኹን ብዘዘዋዋሪ ዝጸሎ ሰብ ኣብ ቀረባኡ ዘሎ ጨንፈር ብምኻድ ጉዳዩ ክከታተል ዕድል ስለዝረኽበን ካብ ናይ ገጻዚበን ከሎልን ድኻም ስለዝናገፍን።

ኣብ ነፍሲ ወከፍ ዞባ ዝርከቡ ኣብያተ ጽሕፈት ብርክት ዝበሉ ሰባት ክመላለሱሎም ይረኣዩ እዮም። መብዝሕትኦም ናብዞም ጨናፍር ዝመላለሱ ተሰከምቲ ኤች ኣይ ቪ ቫይረስ ይኹኑ ደኣ እምበር ካብዚ ሕማም ናጻ ዝኾኑ ብቑጻሊ ዝመላለሱ ከምዘለዉ ምፍላጥ ግን ኣገዳሲ እዩ። ደረጃ ንቕሓት ናይዚ ሕብረተሰብ በርኺሉ ኣብ ዘሎ ግዜ ገለ ገለ ሰባት በዚ ሕማም ዝተለኽፉ ይኹኑ ዘይተለኽፉ ኣብቲ ጨንፈር ክኣትዉ ንዘረኣዩዎም ልክዕ ከምቲ ክምርመሩ ከለዉ ምስኦም ዝበሩን ወጻኢቶም እወታ ምዃኑ ክሕብርዎም ከምዝሰምዑን ኣምሲሎም ተሰከምቲ ወይ ድማ ልኽፋት ናይቲ ሕማም ከምዝኾኑ ከውርዩሎም ይሰምዑ። ወረ ካብ ናብ እናላኸዕ ክሱብ ንገለኦም ስእእምሮኣዊ ሃሲያ ከምዝወርዶም ዝጉብሩ ኣይተሳእኑን ዘለዉ።

ኣብዚ ዝኾነ ሰብ ክፈልጦ ዘለዎ ወሰዲ ናይ ኣብኦምን ኣደኦምን በዚ ሕማም ዝሞቱዎም ዘኸታማት፡ ገበርቲ ሰናይ፡ ተደናገጽቲ ናይዚ ማሕበር፡ ሞያውያን ምእመናን ግን ከኣ ናጻ ካብዚ ሕማም ዝኾኑ ናብኡ ዝመላለሱ ከምዘለዉ ምግንዛብ የድሊ እዩ፡ብስም ክኣትዉ ርእየ ኢልካ "እገለ ተሰኪሚ እዩ እገሊት ተሰኪሚት እያ" ዝብል ዘረባ ምስሳይ ብገለ ወገናት ይሰማዕ እዩ፡እዚ ነቲ ብዕላዊ ትንታነ ዝጋግድሕ ኣብ ትዕዝብቲ ዘእትዎ እዩ። ነቲ ከይመርመረ ቀቀለቡ ዘውሪ ድማ "ካብ በዛሉ ደጋሚኡ" ዝብሎ ስለዝኾነ ካብ ወረ ምቁጣብ ኣገዳሲ ኮይኑ ይሰማዓኒ፡ቁሩጋገጽካ ምውራይ ዋላ ምስ ኣረጋገጽካ'ውን ምውራይ መውዳእታኡ መፍትሰን መዕወርን ጥራይ እዩ ዝኸውን!" ነውሪ እዩ ነውሪ ብዛዕባ ኩሉ ትፈልጦን ዘይትፈልጦን ኣይተውሪ!"

ዓብዱ ሰሊማን(ሻንቆ)
ከረን
ተማሃራይ ደብዳቤ ሰሞንት ፍቕረ ጫበ

ሰዓትን ቦታን ክጽብጽቡ ጥራይ ደዮም ዝምዘዙ?

ብዛዕባ ዝፍጸም ምጥሓስ ሕጊ ትራፊክ ብናይ መርዓውቲ መካይን ዝሓዙ ሰባት ብዙሕ ግዜ ተዘሪቡሉ እኳ እንተኾነ ክሳብ ሕጂ ግን ምሉእ ብምሉእ ክዕረ ኣይረኣኹን። እቲ ብመራሕቲ መካይን ዝርኣን ዝዘውተርን ዘሎ ሽብዳዕዳዕ ዓይነቱ ብዝሑን ዝተፈላለየ እዩ። ሸንቲ ብዕራይ ጌርካ ብዚግዛግ ጽርግያ ተቘጻጺርካ ዝግበር ናይ ዘይረዘኑቲ ተግባር ንዓይ ደሚርካ ሰብ ዝኾነ ሰልክዩሉ እዩ። ኣብዚ ዝሓለፈ ሰሙን ሓደ መርዓውቲ ዝጸዓነ ኣውቲሲታ ካብ መኪና ወሪዱ ስቴርሶ ሒዙ ደው ኢሉ ኾኢ ኾኢ መኪና ክንዱ ምስ ረኣኹዎ ስርሑ ዝኾነ ኪይኣርመመኒ ኣይተረፈን። "እንታይ እዩ ዝሰርሕ ዘሎ ድራማ?" እንታይ እዩ ተሓሲቡሊይ ምዕባለ? ዘይብልኩ ኣይኮንኩን። መኪና ብእግርካ እናኸድካ ምዝዋር ከም ምዕባለ ብምቑጻር ይትግብሮ ኣብ ዝበረሉ 'ፖሊስ ትራፊክ እባ እንተዘረኽቦ፡ ኣብኣ ምረኽባ" ኢለ እየ። ንሱስ ሃውተተ እቲ መራሕን ኣወሃሃድን ናይቲ ናይ ሸርሸር መደብከ "ኣይፋልካን! መልሰሉ ነዚ ንሓደጋ ዘቃልዕ ተግባር" ክብሎ ኣይግብኦን ዶ? ንኽሰዕብ ዝኽእል ሓደጋ ኣብ ግምት ብምእታዉ ቡቲ ሓደ፡ ቡቲ ካልእ መዓልቲ ሓጎስ ዝተሓሰበ መዓልቲ ሓዘን ከይቅየር ኣብ መኪና ኣቲኻ መቕነት ዓጢቕካ ውራይ ምሽክርኻርካ ግበር ክብሎ ኣይነበርን ዶ? ወረቐት ናይ ፕሮግራም ጢልጢል እናበልካ መምርሒ ዘይወሃበሉ ጉዕዞን ሓላፍነትን ደኣ እንታይ ሓላፍነቱ እዩ ክበሃል? ኣብ ገለ እዋን እውን ክኣሊ ዝመዘዞየ ኣይእለ ኣይፍለ ኮይኑ መራሒ ናይ ሕንፍሽፍሽ ዝኸውን መራሒ መደብ ዘየጋጥም ኣይኮነን። ብዋብሪ ብተደጋጋሚ ካብ ተሞክሮይ ስለዝረኣኹ።

ብ18 ግንቦት 2014 ዘጋጠመኒ እስከ ከካፍለኩም። ከባቢ ሰዓት 6፡30 ናይ ድ.ቀ ብኸባቢ እንዳ መወልዳን ናብ ሚኒስትሪ ዜና እናደየብኩ ኣዝዩ ዓው ዝበለ ደርፊ ብላዕሊ ተበጊሱ ናባይ እናቐረበ ከመጽእ ጀመረ። እቲ ደርፊ ካብ ሓንቲ ዓጃቢት ናይ መርዓውቲ መኪና ዝወጽእ ዝበረ ኮይኑ ኣብ ውሽጢ መኪና ዝርከብ ቴብ ዝቃላሕ ዘይኮነ ኣብ ዳሕረዋይ ደጋዊ ኣካል ናይታ መኪና ዘመናዊ ዓቢ መጉልሒ ድምጺ (ስፒከር) ብምእሳር እዩ። ካብ ኩሉ ድማ እቲ ደርፊ ናይ ሃገርና ከይከውን ናይ ባዕዲ ኣረ ናይቶም ሱር መሰረትና ከጥፍኡ ባህላዊ ወራር ከካይዱልና ለይትን መዓልትን ከይደቀሱ ዝሓድሩ - ናቶም ደርፊ እዩ ከባቢ ዝበጽብጽ ነይሩ። ኣብ ቅንያት መዓልቲ ናጽነት ምስ ምንባሩ ድማ ዝያዳ ተሰሚዑንን ንተግባሩኡ ከዒብዮን። ንምዃኑ ዕማም ናይቶም ኣወሃሃድቲ እንታይ ዲዩ? ሰዓታትን ቦታታትን ንምጽብጻብ ጥራይ ዲዮም ዝምዘዙ? ድንጉዙዛት ንዘኾኑ "ሃየ ቀልጥፉ! ስልጥ በሉ" ክብሉ ሰዓቶም ናኻዕ ክርእዩ ጥራይ ዲዩ? ንዘርኣ ሽብዳዕዳዕ ዘይእሩም ኣካይዳ፡ ነፈጽፈጽ ኣለይ መለይ ክብሉ ሓላፍነቶም ዶ ኣይኮነን? ኣብ መውዳእታ ከዘኻኽሮም ዝደሊ እምበኣር ብፍላይ ድማ ክንዮ ሰዓት ሓለፈት ሲሞንዚ ተዓንቀፈት ምባል ኑቶም እሩም ኣካይዳ ዘይክተሉ ኣብ መስርዖም እጃሞም ከልዕሉ ከምዘለዎም እዩ'ሞ ሓላፍነታውያን ኩኑ ወረቐት ጥራይ ጢልጢል ኣይተብሉ እብሎም።

ሄናክ ኣብራ ኣሰመራ
ተመሃሪ ደብዳቤ ቤቲ ካብ እምባደርሆ

ካብዝን ትን

ኣሮን ኪሮስ

ደብዳቤ ፍቕሪ

ናብ ሚሮን

ጥዑም ጽላለ

ሌላና ዘበገሶት መዓልቲ ብኽብሪ'የ ዝዝክራ። እቲ ምንታይሲ ጥምረት ልቢ ክልቴና በሪ ሓጎስ ዝኸፈተት ስለ ዝኾነት። ሰላምታ ኣይረሳዕክዎን ካብ ደስታ ልበይ ዝውሓዘ ምዉቕ ሰላምታይ ናባኻ ይውሓዝ።

"ሚሪ ዓይነይ!" ካብ ትፍለይኒ ክሳብ እዛ ደብዳበ ዝጽሕፈልካ ዘለኹ ዕለት ክቱር ናፍቖትካ ጸሪቱ ኸበደኒ ጽላለ ከየድህበለይ እሰግእ። ወረ እናሓንሳእሲ ይኸስ። ከምዚ ጌሩ ጠጥዕሙ እንተዘየላምደኒ ብናፍቖት ዓብዲብድ ኣይምበልኩን ነይረ እብል።

ሚሮነይ፡ ምሳኻ ዘሕለፍክዎ ፍቕሪ ጥዑም ጽላለ'ዩ ኔሩ ንዓይ። ሎሚ ግን ማሙቕ ሕቝፎኻ ምስ ተፈለየኒ ኣይከኣልኩን ፈሸፈሸ ኣትዩኒ ኣሎ።

እቶም ኣሃን ንሸኻን ጥራሕ ንፈልጦም ምቁር ፍቕራዊ ህይወት ዘሕለፍናሎም ማዘናግዒ ቦታታትን መናፈሻታትን ሎሚ ንብሕተይ ክኸዶም ዝኻንዮኒ ኰይኖም ይስምዑኒ ኣለው። ኣብ ጥዑም ዝኽሪ ኣትየ ብትዝታ ክውሓጥ ከለኹ መሳንይትኺ ኣበይ ኣሎ ኢሎም ብሕቶ ዝዋንወኒ ኮይኖ'ዩ ዝስምዓኒ።

ሚሮነይ፡ ከማይ ጽምኣት ፍቕሪ እንተለካ ከማይ ኣዚኻ እንተ ናፊቕካ ጥዑም ሂወት እንተደኣ በህግካ በጃኻ ካብ መገሻኻ ቀልጢፍካ ተመለስ። እቶም ቓደም ብጠጠውና ዘሕለፍናሎም ማዘናጊዒታት ኣለና ክንብሎም ሓቢርና ንመለስ ናብቲ ጥዑም ጽላል።

ካብ ብልቢ ተፋቃሪኻ ሰቲላ (መሓን)

የናን ተኸስተ

ኣገረምቲ ሓቅታት

⇨ ማርገሪት ሳንገር ኣብ ዓለም እታ ንመጀመርታ እዋን ማሕበር ውጥን ስድራቤት ንኽህሉ ኣብ 1917 ዝመስረተት ጓል እንስተይቲ'ያ። እንተኾነ እቲ ዝመስረተቶ ማሕበር ካብ ሃይማኖታውያንን መንግስታውያንን ትካላት ዓቢ ተቓውሞ ስለ ዝገጠሞ ማርገሪት ንኣስታት ሓደ ወርሒ ክትእሰር ክኢላ።

⇨ ካብ 42 ፕረሲደንትታት ኣሜሪካ፡ እቶም ፍርቂ ኣየርላንዳዊ መበቆል ዝበርዎ'ዮም።

⇨ ልዕሊ ርብዒ ካብ ህዝቢ ዓለም፡ ኣብ ምድረበዳዊ ከባቢ ይነብር።

⇨ ኣብ ከተማ ሻንጋይ ካብ ዝርከብ ሆስፒታላት፡ ነርሳተን ግድን ሊፒስቲክ ኣብ ከንፈረን ክቕብኣ ይግደዳ።

⇨ ካብ ዓለም እታ ዝበዝሐ ጸዓት እተሀልኽ ሃገር ጃፓን'ያ።

⇨ ኣብ ደቂ ሰብ እቲ ዝቐልጠፈ ዕቤት ዘርኢ ኣካላት (ትሹ) ናይ ጸጉሪ እዩ።

⇨ ሉል (ዳይመንድ) ቅድሚ ኣርባዕተ ሽሕ ዓመታት ኣብ ሂንዲ ኣብ በደስ ዝበዝሐ ቦታ ተዳህሰሰ።

⇨ ንስልፊ ናዚ ወከሉ ንጀርመን ዝመርሕ ዝነበረ ኣዶልፍ ሂትለር፡ ቅድሚ ምምጋቡ ንመግብታቱ ክጥዕም ተባሂሉ ዝተቖጽረ ሰራሕተኛ ነይርዎ። ንሱ፡ ኣዶልፍ ሂትለር ተመሪዙ ከይመውት ኣቲ ዝተቐረበ መግቢ ኣቐዲሙ ዝጥዕም ዝነበረ ሰራሕተኛ'ዩ።

ወርሓትን ዓመትን ብኣበሃህላ ኤርትራዊ ሕብረተሰብ

ወርሒ የካቲት

"የካቲት ተጠንቀቒ በላ ንስንካቲት"

ፍርቂ ዓመት ይኣቱ ስለዘሎ ከምቲ ጾሓይ ካብ ፍርቂ መዓልቲ ንደሓር ሓይላ ዝደኸመ ቆፋፉ'ውን ኣብ ምጉዳሉ እዩ። ንመግቢ ሓጋይ ኮነ ዘርኢ ክረምቲ ምእንቲ ክርከብ ሰበይቲ ንእኽሊ በዚ ልንቅጥ ክትሓግዮ ኣይግበኣን። ሰካቲት ካብ ከተተ ዝብል ቃል ዝወጸ'ዩ፡ ኣብኡ ኣዳለው፡ ወሰኹ፡ ሓብኡ፡ ፈጸመ ከኣ የስምዕ።

"ሰካቲት ኣብ ምእታዋ ወይ ኣብ ምውጻኣ እንተዘይነጎደ ምድሪ ሰማይ ምተኣየደ" ዝብል ምስላ ድማ ኣቲ ኣብዚ ወርሒ'ዚ ዝሀሉ ብርቱዕ ነቐጺን ሃፋርን ኣጸሩ ይገልጽ።

ወርሒ መጋቢት

መበቆል እዚ ስም'ዚ መገበ ዝብል ቃል ግእዝ እዩ። መገበ ቃል ብቓሉ ኣብልዐ፡ ኣሰተየ፡ ሓለወ፡ተኸናኸነ የመልክት። ኣበው ከኣ ንስድራ ቤቶም ጥራሕ ምእንቲ ክከናኸኑ

"መጋቢት ኣይትሎግሲ በላ ውዛቢት"

ብዝብል ምስላ የጠንቅቑ። ምኽንያቱ በቲ ሽዑ ዝርከብ ኣዝመራ ጥሪት ኑብሲ ክመልሳ'ኳ እንተጀመረ፡ ዋላ'ውን ዳጉሻ ዝዘርኣሉ ወቕቲ እንተኾነ፡ እኽሊ ሻቑጥካ ዝብልዓሉ ኣገዩ ርሑቕ'ዩ።

ወርሒ ሚያዝያ

እዚ ስም ወርሒ'ዚ ካብ "መሓዙ መሓዛ" ኣሓዘ ዝብል ቃላት ግእዝ ዝወጸ ክኸውን ይኽእል። ምስጢሩ ከኣ ምዕባይ፡ ዓቕሚ ኣዳም-ሄዋን ምብጻሕ፡ ምትዕርራኽ፡ ምፍቅቓር እዩ ዘመልክት። ምስቲ ቀዳሞት ወለዲ ንደቃቶም ኣብዚ ወርሒ'ዚ ዘተሓጻጽይሉ፡ ሓቂ እንተኣገናዚብና ከኣ ብዙሓ ርግጽኑት መበቆሉ ንእሹቶይ ጥርጣረ'ዩ ዝገድፍ።

ወርሒ ግንቦት

ትርጉሙ ኣፍደገ (ኣፍ ክረምቲ) ድዩ፡ ባሕቲ ክረምቲ ከመልክት ይኽእል። ኣንስቲ ጥጥቐ ጠጢቓን ሸንፋእ ደቒሰንን ኣምላኽ ጸቡቕ ክረምቲ ክዝብረለን ዝምህለላ ወርሒ'ዩ። ሓረስቶት ግራውቶም ዝቐራርቡሉን ዝሓርስሉን ወርሒ ስለ ዝኾነ ከኣ ከም ወርሒ ሚያዝያ ብዙሕ መሬት ኣይማንቱን ኣይዋጠጡን። ካብቲ "ቁልዓ ጉንበተ ስለ ተወለዱ ደርሆ መኸሰተኒ" ኢሎም ዝምስልሉ ሃላኽ ዝመልኦ ነዊሕ መዓልቲ ምስ ተመልሱ እንጌራን ሰዋን ከም ልቦም ኣይረኽቡዎን። "ግንቦት ዝፍሰስ ግሉት፡ ተሳለምካ ዝለዓል ከም ታቦት" ኢሎም ከኣ ይምስልሉ።

ወርሒ ሰነ

ሰነ ካብ ሰን፡ ሰዛ፡ ሰየ ዝብሉ ቃላት ግእዝ ዝወጸ'ዩ። ሰነ ብትርጉሙ ሰናይ፡ ጸቡቕ ዘርኢ ምልስላስ መሬት ከምልክት ይኽእል። ወርሒ ዘርኢ ስለ ዝኾነ ከኣ ሓረስታይ ካብ ጠጥዕሙ ከይተርፍ፡ ሓጋይ ሳእኑ ቀጺዑ ናብ ሰዳት ከይከይድ ኩሓርሸን ክዘርእን ሳዕልን ታሕትን'ዩ ዝብል። ዝናብ ከይደንገየ ዝሰምዖ ስግኣት ከኣ "ሰነ ኖጌረግ እብል ኣነ" ብዝብል ምስላ ይገልጽዎ።

ወርሒ ሓምለ

ካብ ሓምለ ዝብል ቃል ወጺኡ ልምላመ ቆጽላውቲ ብሓበራ ንኹሉ ኣሕምልቲ የመልክት።

"ሓምለን መርዓትን ጻጸን ታቦትን ኣይቀልዑ"

ኣብ ወርሒ ሓምለ ምድሪ ሰማይ ደበና እንተዘይተሸፈነት መርዓት ብመጋረጃ እንተዘይተኸወለት፡ ጻጻስ እንተ ዘይተላብሰ፡ ታቦት እንተዘይተኸደነ ንብር ኣይኮነን። ግን ኣብ ወርሒ ሓምለ ዝኾነት ገዛ ሰኢና ተባሂላ ጉዳ ክትቅላዕ ኣይትደልን'ያ። ከመይ'ሲ "ኩበድኻ ሓምሊ ምልኣዩ ዝጠንካ ወደ'ቦ ኣይርኣዩ" እዩ።

ወርሒ ንሓሰ

ንሓሰ ብትርጉሙ ልዕልና፡ ልዕሊ ኩሉ ምኳን፡ መውዳእታ፡ ጉልላት፡ መዛዘሚ ከስምዕ ይኽእል።

"ንሓሱ ክንደይ ኣሎ ብጥሜት ዝፈለሰ"

እቲ ዝሓለመ ጥምዮትን ስእኑትን ኣብ ወርሒ ንሓሰ'ዩ ዝርከብ።

"ማይ ንሓሰ ጽሩይ'ሞ ኣይሰተይን፡ ምኽሪ ድኻ ጸቡቕ'ሞ ኣይሰማዕን"

ኣብዚ ዝበዝሐ ቀሰብ ሓጋይ ተውዲኡ ሳሕቲ'ውን ብጥሜት ሰብ ዝሞተሉ ወርሒ'ዚ ከምቲ ምኽሪ ድኻ ዘይሰማዕ፡ ማይ ንሓሰ'ውን ዝጸረየ እንተጸረየ ኣብ ጥራይ ከብድኻ ኣይሰተን'ዩ።

ጥቕስታት

⇨ ድኽመት ሓደ ሰብ ክትፈልጥ ምስ እትደሊ ኣቲ ሰብ ብኸሉንተናኡ ኣመስግኖ፡ ሽዑ ድኽመቱ ኀሊሑ ክረኣየካ'ዩ።

⇨ ሓደ ሰብ፡ ንዑበሱ ጥራይ ክሰምዓ የብሉን፡ ንጉዳማዊ ዓለም'ውን ኣእዛኑ ከፊቱ ክሰምዕ ክኽእል ኣለዎ። ምኽንያቱ ወዲ ሰብ ብዘይሕግታት ጉዳማዊ ዓለም ክነብር ዝኽእል ኣይኮነን።

⇨ ሓደ ሃገር ተሰሪሑ ክትርእዮ ትደሊ እንተኾንካ ሕጂ ስርሓዮ።

⇨ ህይወት በቲ ንውሽጢ እተስተንፍሶ ኣይኮነትን ትዕቀን። በቲ ንደገ እተስተንፍሶ እያ።

ቀምሽ እንዶ ግዜ

ኣካላትኪ ምስ
ተዋጠረ
ኣፍ ልብኺ ምስ ተገዘረ
ዝጦንኪ ብዕርቑ
ክሳድኪ ወርቑ
ልቢ ገብዘ ያኢ
ክትልወጢ
ብህይወት ቃርሳ ክትጻወቲ
ሓሳፋይ መንገዲ ትርኢትኪ
እናገፈፎ
ቀምሽ ግዳ ዘይትደርቢ ጉልፎ፡
ዕንቆጦኺ ምስ ረገፈ
መልክዕኪ ምስ ፈረሰ
ኣይ ናብራኺ ገደርኪ
ኣይ ቁልዓኺ ኣዕቢኺ
ሕሰብ እሞ ኣብሊ
ጠምቲ ንኡበሽኺ፡
ዕድለይ ኣይትበሊ ምስ ዕድል
ኣይትበኣሲ
ተመለሲ ደኣ ነበሽኺ ክሰሲ
ዕድልክስ ክንደይ'ኳ ጸቢቑ
በሊሕ ኣእምሮ'ዩ ርሒቑ
ከምትን ሰብ ጋመ ሰብ
ጭንግዓት
ሓንቲ መዓልቲ ከይቡንኪ
መርዓት
ግዜ ኣርከብኪ ግዜ
ቁርጠን
ከይበለየልኪ ናይ
ንእሰነት ዕቡዳን።

ፍጹም ተዓገስ
(ኩብራ)

ስፖርት

ኤርምያስ ገብረልዑል
ergh@zena.gov.er

ቅንጥብጣብ

= ምስ ማንቸስተር ሲቲ ከምዘይተሰማምዐ ይግለጸሉ ዘሎ ያያ ቱረ፡ ካብታ ክለብ ከምዘይወጽእ ተዛሪቡ። ቱረ፡ 'ነዊሕ እዋን ኣብ ሲቲ ክጸንሕ እየ' ክብል ድማ ሓጺር ቃሉ ድሕሪ ልምምድ ሂቡ። ክለቡ፡ ንመዓልቲ ልደቱ ብምግሲያ ቂር ዝበሎ ቱረ፡ ምስ ሲቲ ዋንጫ ሻምፕዮንስ ሊግ ኤውሮጳ ክልዕል ከምዝደሊ ኣሚቱ።

= ኣሰልጣኒ ሃገራዊት ጋንታ ሩሲያ - ፋብዮ ካፔሎ ክሳብ 2018 ነታ ሃገራዊት ጋንታ ከምዝኣሊ ተሓቢሩ። ኣብ ብራዚል ኣብ ዝተኻየደ ውድድር ዋንጫ ዓለም 2014፡ እቲ ኣሰልጣኒ ትሑት ብቕዓት ከምዘመዝገበ ይፍለጥ። እቲ ኢጣልያዊ ኣሰልጣኒ፡ ቡቲ ትሑት ውጽኢት (ሓንሳብ እውን እኳ ክዕወት ኣይከኣለን) ካብታ ሃገራዊት ጋንታ እንተደአ ተባሪሩ 15 ሚልዮን ፓውንድ ካሕሳ ምተዋህበ ነይሩ። ወዲ 68 ዓመት ካፔሎ፡ ድሕሪ ናይ ሩሲያ ስርሑ ጡረታ ከምዝወጽእ ኣፍሊጡ ኣሎ።

= ንሃገራዊት ጋንታ ብራዚል ዝኣለየ ስኮላሪ ኣብ ክለብ ግረምዮ ከምዝተቖጽረ ተሓቢሩ።

= ተጻዋታይ ማን ዩናይትድ ማርዋን ፌላኒ ናብ ናፖሊ ክሲጋገር ዝርርብ ከምዝጀመረ ተሓቢሩ። እቲ በልጅማዊ ተጻዋታይ ዋጋኡ 19 ሚልዮን ፓውንድ እንተተመነ ናፖሊ ግን ብመልክዑ ልቓሕ ክተሲጋግሮ ከምእትደሊ ይግለጽ።

= ኣከፋፋሊ ክለብ ኣርሰናል ሳንቲ ካዞላ ኣብ ራዳር ኣትለቲኮ ማድሪድ ምህላው ተገሊጹ። እቲ ወዲ 29 ዓመት ተጻዋታይ 20 ሚልዮን ዩሮ ተተሚኑ ኣሎ።

= ሊቨርፑል ንኣጥቃዒ ሳውዝሃምፕተን ጀይ ሮድሪገዝ ንምምዛእ ምስ ቶተንሃም ትገጥ ምህላዋ ተሓቢሩ።

= ኣቦ ካርሎስ ተቨዝ - ሰጉንዶ ድሕሪ ናይ ሸሞንተ ሰዓታት ጭውያ ናጻ ወጺኡ። እቲ ኣብ ከተማ ቦነስ ኣይረስ ዝቕበር ሰጉንዶ፡ ኣብ ሓደ ሻውል ንምብጻሕ ኣብ ዝተንቀሳቐሰሉ እዋን እዩ ኣብ ኢድ ጨወይቲ ክኣቱ ክኢሉ። ድሕሪ ናይ ሰዓታት ዝርርብ ድማ እቶም ጨወይቲ ብ13,000 ፓውንድ ብምስምማዕም ሓራ ክኸውን ክኢሉ። ወዲ 30 ዓመት ተቨዝ፡ ኣቦኡ ምስ ተጨወየ ብቕጥታ ካብ ክለቡ ጁቬንቱስ ናብቲ ከተማ ክንዓዝ እኳ እንተተፈቐደሉ፡ መገዱ ከይጀመረ ግን ስለዝለቐቕ ናብ ኣርጀንቲና ካብ ምኻድ ከምዝተረፈ ይግለጽ። ኣብ ኣርጀንቲና ስድራቤት ናይ ውሩያት ሰባት ክጭወዩ ልሙድ ዜና እዩ።

= ኣከፋፋሊ ክለብ ሮማ ሰይዱ ኬታ ንተጻዋታይ ሪያል ማድሪድ ፐፐ ብራኳ ማይ ከምዝደርበየሉን ሰላምታ ምልወዋጥ ድማ ምእባዩን መራኸቢ ብዙሃን ሓቢሮም። ኬታ ኣብ ባርሴሎና ኣብ ዝነበረሉ ቡቲ ፖርቱጋላዊ ተጻዋታይ ዓሌታዊ ጸርፊ ወስ ከምዝተባህሎ ዝፍለጥ ኮይኑ፡ መቐጸልታ ናይቲ ቅርሕንቲ ድማ ኬታ ኣብ ልዕሊ እቲ ተኸላኻሊ ሪያል ማድሪድ በዩል ክፍጽም ከምዝተደረኸ ይግለጽ።

= ወዲ 31 ዓመት ንክለብ ዞማሌክ ክኣሊ መዘዙት ዝተዋህበ ሚዶ፡ ካብ ስርሑ ከምዝተባረረ ተሓቢሩ። ምስ 12 ክለባት ዝተጻወተ ሚዶ፡ ኣብ መበል 30 ዓመቱ እዩ ጫማኡ ሰቒሉ። ንሱ ምስ ከም ክለባት ዞማሌክ፡ ኣያክስ፡ ማርሴ፡ ሮማ፡ ቶተንሃምን ካልኦትን ክለባት ተጻዊቱ።

= ኣርጀንቲና ኣብ ግጥም ፍጻመ ዋንጫ ዓለም 2014 ንኽትብጽሕ ዘኽኣለ ኣሰልጣኒ ኣለሃንድሮ ሳቤላ ካብ መዘዙ ተኣልዩ። ቦታኡ ድማ ብናይ ቅድም ኣሰልጣኒ ባርሴሎና ማርቲኖ ናይ ምትካእ ተኽእሎ ከምዘለዎ ይግለጽ ኣሎ።

= ወዲ 34 ዓመት ተጻዋታይ ክለብ ኣትለቲኮ ሚኒሮ ዝኾነ ሮናልዲኖ፡ ምስታ ክለብ ድሕሪ ዝካየዶ ዝርርብ ካብታ ጋንታ ከምዝተፋነወ ተሓቢሩ። እንተኾነ ማዕከናት ዜና ብራዚል እቲ ኮኾብ ተጻዋታይ ነብር ናብ ቦካ ጁኒየርስ ክቕንዕ ከምዝኽእል ይገልጹ ኣለዋ።

ሉዊስ ቫን ሃል እንታይ በለ?

© Action Images

ኣሰልጣኒ ማን ዩናይትድ ሉዊስ ቫን ሃል፡ ጋንታኡ ምስ ኢንተር ሚላን ድሕሪ ዘካየደቶ ግጥም፡ ንሓድሽ ተጻዋታይ ክለቡ ሉክ ሻው ነቒፉ። ኣንጻር ኢንተር ክሰለፍ ትጽቢት ዘይነበሮ ሻው፡ ን45 ደቓይቕ ኣብ ሜዳ ዝተራእየ ኮይኑ፡ ዘርኣዮ ብቕዓት ድማ ትሑት ምንባሩ እቲ ኣሰልጣኒ የረድእ። እንተኾነ ሻው ካብዚ ንላዕሊ ኣድማዒ ክኸውን ናይ በይኑ ልምምድ ክስርዓሉ ምዃኑ እቲ ኣሰልጣኒ ይውስኽ። ንቦታ ናይቲ ብሰንኪ መጉዳእቲ ካብ ሜዳ ዝወጸ ረስ ጀምስ ዝተክአ ወዲ 19 ዓመት ሻው፡ ኣብ ምሉእ ጸወታ ዝህልዎ ብቕዓት ክብርኽ ከምዘለዎ ቡቲ ኣሰልጣኒ ተሓቢርዎ ምህላው ደይሊ መይል ተረድእ። ኣብቲ ግጥም ማን ዩናይትድ ኣብ ምዱብ ግዜ ምስ ኢንተርሚላን ብዘይ ሸቶ እኳ እንተተፈላለየት፡ ብፍጹም ቅላዕ ግን 5ብ3 ክትዕወት ክኢላ እያ። በዚ ድማ ዘይተሰዓርናት ቫን ሃል ክቕጽል ክኢሉ ኣሎ።

** ** **

ብተወሳኺ፡ ሉዊስ ቫን ሃል፡ ማን ዩናይትድ በዚ ዘሎቶ ብቕዓት ንዝመጽእ ዓመት ስፖርት ብቕዕቲ ከምዝይኮነት ኣሚቱ። እቲ ኣሰልጣኒ ኣብ ዝሓጸረ እዋን ድማ እቲ መፍትሕ ክናደ ከምዘለዎ ኣተሓሳሲቡ። እቲ ሆላንዳዊ ልዕሊ ኹሉ ተጻወትቲ ዘይ ከም ዝሓለፈ ዓመታት ዘለዎም ወኒ ምትሓተ፡ ብምግላጽ፡ ኣብ ሓደ ሓደ ቦታታት እታ ጋንታ እውን ተወሰኽቲ ሓደስቲ ተጻወትቲ ከምዝድልይዋ ኣነጺሩ። ንማን ዩናይትድ ካብ ዝርከባ ንመጀመርታ ግዚኡ ሰፊሕ ቃለ መሕትት ዘካየደ ቫን ሃል ዝሃቦ መስሊ ድማ ይስዕብ።

? ኣብ ውድድር ፕሪመር ሊግ እንግሊዝ ንእትውዳደር ጋንታ ክትዕልም ዕድል ምርካብካ ከመይ ትርእዮ?

= ቅድሚ ሕጂ ብዙሕ ኣጋጣሚታት ረኺበ ነይረ። ግን ክጥቀመሉ ኣይደለኹን። ምኽንያቱ ኣብቲ እዋን ካልእ ምርጫታትን ባህግን ኣብ ቅድመይ ስለዝነበረ። ኣብዚ ሕጂ እዋን ግን 62 ዓመት መሊአ ኣለኹ። ናይ ስራሕ ግዜይ ድማ እናበቀዐ ይመጽእ ኣሎ። ኣብዘን ዝተረፋ እዋናት ድማ ንኹዕሶ እግሪ ዓዲ እንግሊዝ ክፈልጦ ባህጊ ነይሩኒ - ረኺበዮ ድማ። ብዘይካ ማን ዩናይትድ ካልኦት ክለባት እውን ኣጣይቖናለይ እየን።

? ኣብ ስራሕ እንክለኻ ኢኻ ብዕሊ ኣሰልጣኒ ምዃንካ ሓቢርካ እሞ . . .

= ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ እየ ሓቢረ። ኣቐዲመ ድማ ቅድሚ እቲ ጋዜጣዊ መግለጺ ምኽያደይ ዓሰርተ ሳዕ ኣሰልጣኒ ሆላንድ ከምዝለኹ ሓቢረ እየ። እቲ ዘረባ ቅድሚ ዋንጫ ዓለም ምኽያዱ ምዝራብይ ንብዙሓት ኣብ እዋኑ ኣሕሪቑ እዩ። ድሕሪ ምዝራብይ ዝነበረ ጸቕጢ እውን ኣይርስዮን እየ።

? ማን ዩናይትድ ክትቕጽረካ ምሕታታ፡ ሕልምኻ ጋህዲ ዝኾነ ዶ ኮይኑ ተሰሚዑካ?

= ንማን ዩናይትድ ምዕላም ሕልሚ እዩ ኣይብልኩን። ኣነ ወዲ 62 ዓመት እየ። ነቲ ቦታ ደማ ብቑዕ ምኳነይ እምስክር። ማን ዩናይትድ እውን ብቑዕ ምኳነይ ትኣምን እያ። ማን ዩናይትድ ጥራይ ኣትኮሩትን ኣብ እንግሊዝ ክለብ ዘላ - ቶተንሃም እውን ኣላ። ኣነ ህጻን ኣይኮንኩን። ዝኾነ ሰብ ምስ ዓባይ ክለብ ክሰርሕ ይደሊ እዩ። ምስ ዓባይ ክለብ ክጻወት ዘይደሊ ተጻዋታይ እውን የለን። እዚ መዘዙት ግን ሃዓይ መጠኑ ዝሓለፎ ኣዝዩ ዓቢ ስራሕ ኣይኮነን - ሕልሚ እውን ኣይኮነን።

? ምስ ሓንቲ ዓባይ ክለብ ክትሰርሕ ዘድልዩኻ ነገራት እንታይ እንታይ እዮም። ነታ ክለብ ብቑዕ ዝገበረካ ነገር ከ እንታይ እዩ?

= ተሞክሮ ኣለኒ። ምስታ ኣብ እስጳኛ ቁጽሪ ሓደ እትብሃል ክለብ ሰሪሐ እየ። ኣብ ጀርመን እውን ከምኡ። ኣብ ሆላንድ እውን ብተመሳሳሊ። እዚ ድማ ንቋንቋአን ይመልከ እየ። ኣብዚ እውን እንግሊዝ እዛረብ እየ። ስለዚ ቋንቋ ምፍላጥ ኣገዳሲ እዩ። እቲ ካልእ፡ ዝኽተሎ ፍልስፍና እዩ። ንዘይፈልጠ እሓትት። ንዝፈልጠ ድማ ኣተግብር።

? ነዛ ጋንታ ኣብ ጸቡቕ እዋን ተረኪቢያ ዶ ትብል? ዝሓለፈ ዓመት ምስ ዝነበሮ ደረጃ ብምንጽጻር . . .

= ንሓንቲ ኣብ ቅድሚት ዝነበረት ክለብ ኣብ ታሕቲ ምስ እትረኽብ፡ ገለ ነቓዕ ከምዘሎ ርዱእ እዩ። ማን ዩናይትድ ካብ ቅድሚት ናብ ሻውዓይ ደረጃ ወሪዳ። ስለዚ ገለ ሃንፍ ኣሎ። ብፍላይ ኣብ ኑበሰ ተኣማንነት ተጻወትቲ ዓቢ ነቓዕ ኣሎ በሃላይ እየ። እቲ እዋን ሓጋዚ ኣይኮነን። ምኽንያቱ ዓቢ ስራሕ ይጽበየኒ ስለዘሎ። ኣብ 90'ታት ፊርጉሰን ነታ ጋንታ ክገድፋ ኣብ ዝሃቀነሉ እዋን፡ ተሓቲተ ነይረ። ኣብቲ እዋን ክሕዛ ዶ ነይሩኒ? እብል። እቲ እዋን ቀሊል ነይሩ ይኸውን። ሕጂ ግን ከቢድ እዩ።

? ኣብ 90'ታት ነታ ጋንታ ናይ ምሓዝ ተኽእሎኻ ክሳብ ክንደይ ነይሩ?

= እታ ክለብ ብመቐርበይ ሓቲታትኒ ነይራ። ጭቡጥ ዝኾነ ነገራት ግን ኣይቀረበትለይን። ዳርጋ ወረ እዩ ክበሃል ይከኣል።

? ጋንታ ነቓዕ ኣለዋ ኢልካ ነይርካ? ኣየናይ ሽንኻ እዩ እቲ ዝሓየለ? ንኽዕረ ከ ክንደይ ግዜ ይወስድ?

= ሻውዓይ ደረጃ ምሓዛ ሓደ እኹል ኣብነት እዩ። እዚ ዘይዕግበት ተጻወትቲ ክኸውን ይኽእል እዩ። ነዚ ድማ ብቐዳምነት ክንርእዮ ኣለና። ሕጂ ግን ኣነ ኣለኹ። ሓድሽ ኣሰልጣኒ። ተጻወትቲ ሓድሽ ዕድል ኣለዎም። ኑቶም ኑብራት ኣብ ምሕዳስ ንሓደስቲ ድማ ኣብ ምምልማል ዕቱብ ስራሕ ኣለና።

? ምስ ኣብ ባርሴሎና ንዝነበርካሉ እዋን ብምንጽጻር . . .

= ኣብ ዝነበርኩለን ክለባት ንሰለስተ ወርሒ እየ ዝጽግም። ድሕሪኡ ተጻወትቲ እንታይ ከምዝደሊ ይፈልጡ እዮም። ብቕጥታ እየ ድልየታተይ ዝገልጾሎም። ቅድሚ ዝኣገረ ዝህቦ ስልጠና ኣብ ኣእምሮ እዩ። ቀጺለ ኣኢጋር እዕልም። መጀመርታ ሓደ ተጻዋታይ እንታይ መደቡ እፈልጥ። እንታይ ይፍጽም ከምዘሎ ክፈልጥ ኣለዎ። እንታይ ውጽኢት ከምጽእ እዩ ኑቲ ፍጻመ ገይርዎ እውን ክርዳእ ኣለዎ። ነዚ ምስ ኣተግበርኩ ድማ ውጽኢት እደሊ። እዚ ኣብ ቀዳማይ ሰለስተ ወርሒ ከቢድ እዩ። ድሒሩ ግን ግብራዊ ይኸውን። ኣብ ባየር ሙኒክ ኣብ ዝነበርኩሉ እዋን፡ እታ ጋንታ ሻዱሸይቲ ወይ እውን ሻውዐይቲ እያ ጸኒሓ። ነዚ ምስ ሰራሕና ድማ ደረጃና ኣብሪኽና።

? እንግሊዛውያን ተጻወትቲ ብስምዒት ከምዝጻወቱ እዮም ዝግለጹ። እዚ ድማ ምስቲ ናትካ ቅዲ ኣይሳነን እዩ ይበሃል። ኣብዚ ዘሎካ መልሲ?

= እዚ ናትኩም ኣተሓሳስባ እዩ።

? እተውጽኦ ቅዲ ክሳብ መዓስ እዩ ክኸይድ እትደሊ?

= ብዙሕ ግዜ ዘተግብሮ መደብ እዩ። ናይ ሓጺር እዋን ጉዕዞ ኣይምድኻብን እየ። እዛ ጋንታ ንሓደ ወይ እውን ንኽልተ ዓመታት ስፖርት ብዓወት ክትጓዓዝ ጥራይ ኣይደልን። ንነዊሕ እዋን ክትኸይድ እየ ዝደሊ። ኣብ ባርሴሎና ኑቶም ብዕድመ ንኣሽቱ ዝኾኑ ተጻወትቲ ሳላ ዝሃብክዎም ዕድልን ስልጠናን እታ ጋንታ ክሳብ ሕጂ ትሳለ ኣላ - ኑቶም ሽዱሽተ ተጻወትቲ። ባህሊ ናይ ባርሳ ተባሂሎም ዝጽውዑ ከም ዣቪ፡ ኢኔስታ፡ ፑዮል፡ ቫልደስን ሞታን እቶም ዓንዲ ሕቖ ናይታ ጋንታ እዮም። ሕጂ እውን ተጻወትቲ ክንዕድግ እንክለና ንሓጺር እዋን ዝጠቕሙና ጥራይ ንገዝእ የለናን። ናይ ኣያክስ ታሪኽይ እውን ክትግንጽሉ ትኽእሉ ኢኹም። ብ17፡18፡19 ዝዕድሚኦም ተጻወትቲ ዋንጫ ሻምፕዮንስ ሊግ ኤውሮጳ ዓቲርና።

? ኣዘራርባኻ፡ ኣብ ነኣሽቱ ተጻወትቲ ምድሃብ እዩ ዘስምዕ እሞ . . .

= መንእሰይ - መንእሰይ እዩ። ብዕድመ ንኣሽቱ ተጻወትቲ ምፍራይ ድማ ኣገዳሲ እዩ። ካብ ናይ መንእሰያት ጋንታታት (እተዕብዮም) ዝርከቡ ተጻወትቲ ኣብ ሓንቲ ዓባይ ጋንታ ኣድማዕቲ እዮም። ምኽንያቱ ባህሊ ናይታ ክለብ ብቐረባ ስለዝፈልጡ። እታ ክለብ እንታይ የድልያ እውን ብቐረባ ስለዝርድኡ። ካብ ናይ ካልእ ክለብ ዝመጹ እውን ኑቲ ዝወጠንካዮ መደባት ክተግብሩ ይኽእሉ እዮም። ሓደስቲ ስለዝኾኑ ግና ግዜ ይወስዱ።

? ናይ ቀረባ መቐናቕንትኻ (ብፍላይ ናይ ከተማኻ) ዝኾኑት ክለብ ዋንጫ ክትዓትር እንክላ እንታይ ይስመዓካ?

= ንዓይ ጸገም የብሉን። ዋላ 30 ኪሎሜተር ዝረሓቐት ትኹን 3 ኪሎሜተር ርሒቓ እትርከብ ክለብ ኩለን ሓደ እየን። እቲ ስዕረት ድማ ሓደ እዩ።

? ምስ ሞሪኖ ዝህልወካ ቅልስ ከመይ ክመስል እዩ?

= ቅልስ የብልናን። ጋንታይ ኣንጻር ቸልሲ ክትጻወት እያ። ኣንጻር ሞሪኖ ኣይትጻወትን። ብኣንጻሩ እውን ከምኡ እዩ።

? ምስ ፈርጉሰን ዘሎካ ርክብ?

= ቅርርብ ኣለና። ሕጂ ግን ርክብ የብልናን። ኣብዚ ሕጂ እዋን ኣብ ሕቡራት መንግስታት ኣመሪካ ኣለኹ። ንሱ ኣበይ ከምዘሎ ኣይፍለጥን። ናብ እንግሊዝ ምስ ተመለስኩ ግን ክንራኸብ ምዃንና እኣምን። ንሱ ኣብታ ጋንታ ንዝገደፎም ኣሰራት የኽብር። ኣብ ስርሐይ እውን ብሓሳብ ከምዝሕግዘኒ እኣምን።

** ** **

© Man Utd via Getty Images

ብርሃነ ምሕረትኣብ

"ብሪጣንያ ድሕሪ 15 ዓመት መሬታ ክጸባ ክጅምር'ዩ" ተመራመርቲ

ብሪጣንያ ካብ ዝመጽእ 2030 ንደሓር እቲ ዘለዋ ድሩት ዝሰፍሓቱ መሬት ክጸብ ክጅምር ምዃኑ ተመራመርቲ ዩኒቨርስቲ ካምብሪጅ ኣብ ዘቕረብዎ መጽናዕቲ ኣጠንቂቖም።

ብመሰረት'ቲ ዘቕረብዎ መጽናዕቲ፡ ብሪጣንያ ካብ ዓመት ናብ ዓመት እናዛረ ንዝኸይድ ዘሎ ጠለባት መግቢ፡ ኣብይትን ሓምላይ ጸዓትን ንምምላእ ክትብል ኑቲ ተሪፉ ዘሎ ንኡስ ዝሰፍሓቱ ናጻ መሬት ክሳብ 2030 ኣብ ዘሎ ግዜ ኣብ ጥቕሚ ክተውዕሎ እያ። ብድሕሪ'ዚ ዝተጠቕሰ ግዜ ግን ቃጽያ'ውን ትኹን ናጻ ተረፍ መሬት ኣይክህልዋን እዩ። ብቐለሉ መፍትሒ ክርከቦ ኣብ ዘይክእል ከቢድ ጸገም ከይወድቖት ከማዚይትተርፍ ከኣ እቲ መጽናዕቲ የጠንቅቕ።

እታ ሃገር ንጠለባት ናይ'ቲ ብቑጽሪ እናዓበየ ዝኸይድ ዘሎ ብዝሒ ህዝቢ ከተማልእ እንተኾይና፡ ኣብ 2030 ተወሳኺ 6 ሚልዮን ሄክታር መሬት'ዩ ከድልያ - ብመሰረት'ቲ መጽናዕቲ። እዚ ግን ካበይ ይለቐብ!!?

ተመራመርቲ ዩኒቨርስቲ ካምብሪጅ፡ ብሪጣንያ ካብቲ ተገዚኡ ዝጸበየ ዘሎ ዓቢ ብደሆ ብመጠኑ ክትድሕን እንተደኣ ኮይና ኣብ ኣጠቓቕማ መሬት ክትክተሎም ንዘጸንሐት ፖሊሲታት ክትክልሶም ጥራይ ከማዘለዋ ይምዕዱ።

እቲ መጽናዕቲ ከምዝጠቕሶ፡ እቲ ኣብ'ዚ እዋን ኣስታት 63 ሚልዮን ዘሎ ህዝቢ ብሪጣንያ ኣብ ዝመጽእ 2030 ናብ ልዕሊ 71 ሚልዮን ክብ ክብል ትጽቢት ኣሎ።

በዚ ምኽንያት እታ ሃገር ውሕስነት መግቢ፡ እኹል መንበሪ ኣብይቲን ማሕበራዊ ትካላትን፡ እኹል ቀረብ ሓምላይ ጸዓት ንምርግጋጽ ተወሳኺ 7 ሚልዮን ሄክታር ዝሰፍሓቱ መሬት ኣብ ጥቕሚ ከተውዕሎ እያ። እዚ ከኣ ኑቲ ሃገራዊ ሕዝኣቲ ብምግባል ከሊሉዮ ዝጸንሐት መዕቆቢ እንስሳ ዘጉዳም ከይተረፈ ክትቁጥቁጦ ክትግደድ ምኻና ይግለጽ።

ጃፓን፡ ነፈርቲ ከብርሩ ዝኽእሉ መንእሰያት ዝሳኣነ መገዲ-ኣየር

ኣብ ጃፓን ዝመደቡ 'ፒች ኣቪየሽን' ዝተሰምየ መገዲ-ኣየር፡ ዕድመ ንዝደፍኡ ኣማኢት ሰራሕተኛታቱ (ኣብረርቲ) ብጡሮታ ድሕሪ ምፍናው፡ ንዕኦም ተኪኦም ክሰርሑ ዝኽእሉ መንእሰያት ኣብረርቲ ክረኽብ ስለ ዘይካኣለ ንዝበዝሓ ነፈርቱ ካብ ስራሕ ከብኩረን ተገዲዱ።

ብመሰረት ጸብጻብ ጋዜጣ ቴሌግራፍ፡ እቲ መገዲ-ኣየር ዕድሚኦም ንኽሰርሑ ዘፍቕደሎም ሓደስቲ ፓይለታት ኣብ ዝሓጸረ ግዜ ክረክብ እንተዘይክኢሉ፡ ክሳብ ዝመጽእ ወርሒ ጥቅምቲ ኣብ ዘሎ ግዜ ጥራይ ልዕሊ 2 ሽሕ ኣህጉራዊ በረራታት ክሰርዝ ክግደድ ምኻኑ ኣጠንቂቑ።

ሰብሰልጣን ናይ'ቲ መገዲ-ኣየር ከምዝሓበሩዎ፡ ቀንዲ ጠንቂ ናይ'ቲ ኣጋጠምምም ዘሎ ከቢድ ሕጽረት ናይ ኣብረርቲ ብቑንዱ እቲ ኣብታ ሃገር ዘሎ ብትሑት መጠን ወለድ ዝተዓበ ክቱር ዋሕዲ መንእሰያት እዩ።

ጃፓን ዝጠዝሉ ዜጋታታ ከፍርዩ ዘይክእሉ ኣረጋውያን ብምዃኖም፡ እሞ ድማ ቑጽሪ ኣረጋውያን ካብ ዓመት ናብ ዓመት እናዛረ፡ ቁጽሪ መንእሰያት ድማ ብኣንጻሩ እናንቆልቆለ ይኸይድ ብምህላው፡ መጻኢ ገዕዛኣ ኣብ ሓደጋ ከይወድቕ ድሮ ከሻቕላ ጀሚሩ ከምዘሎ'ዩ ዝንገረሉ።

ብዘይካ መገዲ-ኣየር ፒች ኣቪየሽን፡ ካልእ 'ቫኒላ ኤየር' ዝተባህለ መገዲ-ኣየር'ታ ሃገር'ውን ተመሳሳሊ ጸገም ኣጋጠምዎ ብምህላው፡ ሰሪዕዎም ዝበረ ብኣማኢት ዝቑጸሩ በረራታት ክሰርዞም ተገዲዱ ምህላዉ ይገልጽ ኣሎ።

በዚ ከኣ ሕጽረት ኣብረርቲ ነፈርቲ ኣብ ኢንዱስትሪ ኣቪየሽን ጃፓን ሰፍ ዘይብል ፋይናንስያዊ ክሳራታት ከስዕብ ጀሚሩ ከምዘሎ ክኢላታት ናይ'ቲ ዓውዲ የመልክቱ።

ጃፓን ኑቲ ጠንቂ ንምፍዋስ ስድራ-ቤታት ካብ ሓደ ቁልዓ ንላዕሊ ንኽወልዳ ዘተባብዕ ሓደሽ ፖሊሲ ክትሕንጽጽ እንተዘይክኢላ እቲ ዝስዕብ ዘሎ ፋይናንስያዊ ክሳራታት ኣብ ገስጋስ ቁጠባኣ ዝዓበየ ማሕንቖ ከየኻባ ከማዘይተርፍ ድማ ወሲኾም የጠንቅቑ።

መገዲ-ኣየራት ጃፓን ናይ ኣብረርቲ ከቢድ ሕጽረት ከማዝጋጠመን ዝገልጻ ዘለዋ፡ ወከልቲ ኣቪየሽን ውድብ ሕቡራት ሃገራት፡ ኣብ ኤሲያን ካልኦት ከባቢታትን ሰፊሕ ዕዳጋ ኣቪየሽን ይኸፈት ብምህላው ጠለብ ኣብረርቲ ነፈርቲ ብዕጽፊ ክወሰኽ ምዃኑ ዘመልክት መጠንቀቕታ ድሕሪ ምዝርግሖም'ዩ።

ጸብጻብ ኣቪየሽን ጃፓን ከምዘመልክቶ፡ ክሳብ ዝሓለፈ ወርሒ ጥሪ ጥራይ ኣብታ ሃገር ብጠቕላላ 5,686 ፓይለታት ኣብ ስራሕ ነሮም። እንተኾነ እቲ ቁጽሪ ኣብዚ እዋን ኣዝዩ ኣንቆልቊሉ ኣሎ።

ኢንዱስትሪ ኣቪየሽን ጃፓን ንዝቕጽል 8 ዓመታት ብግቡእ ክሰርሕ እንተደኣ ኮይኑ ተወሳኺ ልዕሊ 7 ሽሕ ሓደስቲ ፓይለታት ክቖጽር ክግደድ ምዃኑ ድማ ይንገር።

ኮይኑ ግና መገዲ-ኣየራት ጃፓን ክንደዚ ዝኣክል ሓደስቲ ፓይለታት ንምርካብ ኣዝዩ ከሸግረን ምዃኑን እቲ ኣጋጠምወን ዘሎ ጸገማት ገና እናበኣሰ ክኸይድ ዝኽእል ተኽእሎ ከምዘለዎን ክኢላታት የረድኡ።

ኣብ ጃፓን ሓደ ኣብራሪ ኣሪት ንዓመት ክሳብ 20 ሚልዮን የን (194 ሽሕ ዶላር) ዝጽሕ መሃያ ከምዝኽፈል ይንገረሉ።

600 ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ክትዓጥቕ ተኽእሎ ዘለዋ ቻይና

ህዝባዊ ሰራዊት ሓርነት ቻይና (PLA)፡ ኣብ ዝቕጽል 10 ዓመታት ብውሕዱ 600 ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ክዓጥቕ ምኽኣሉ ተኽእሎ ከምዘለዎ ሩሲያውያን ክኢላታት ክገልጹ ቀንዮም።

እዮም ክኢላታት ናይ ወታሃደራዊ ቴክኖሎጂ ምዃናም ዝተፈለጠ ሊቃውንቲ 'ቮይስ ኦፍ ሩሲያ' ንዝተባህለ ማዕከን ዜና'ታ ሃገር ኣብ ዝሃብዎ ሓብሬታ፡ ሰራዊት ቻይና ብዝርእዩ ዘሎ ቅልጡፍ ናይ ዕብየት ገስጋስ ክሳብ 2024 ኣብ ዘሎ ግዜ 600 ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ክውንን ምዃኑ፤ እዚ ከኣ ኑታ ኣብቲ ዞባ መቐናቕንቲ ቻይና እናኾነት ትኸይድ ዘላ ጃፓን ካብ ገጽ መሬት ምሉእ ብምሉእ ንኽድምስሳ ከምዝኽእሎ ኣሚኖም።

ቻይና ምስ ኣመሪካ ከመዓርርያ ዝኽእል ብዝሒ ዘለዎ ዝተራቐቐ ባለስቲክ ሚሳይል፡ ኑክሌሳውያን መራኽብ ትሕተ-ባሕሪን ስትራተጂያውያን ነፈርቲ ውግእን ከምዘይብላ ዝጠቐሱ እዮም ክኢላታት፡ ኣብ መጻኢ ካብዞን መቐናቕንታ ዝኾና ሓያላት ሓደጋ ኑክሌሳዊ መጥቃዕቲ ንኸየጋጥማ እቲ እኹ ክትወስዶ እትኽእል ናይ ምክልኻል ስጉምቲ ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ብብዝሒ እናፍረየት ምዃኑ የረድኡ።

ንኣቶም ወሲኾም፡ ቻይና ብውሸጣዊ ዓቕማ እተፍርዮ ኑክሌሳዊ ኣጽዋር ወላኳ ንዝበዝሓ ከተማታት ኣመሪካ ኣብ ዒላማ ክእቱ እኹል ዓቕሚ ዘይብሉ እንተኾነ፡ ኑቲ ንኣብ ዞባ ፓሲፊክ-ኤሲያ ቀንዲ መሻርኽቲ መጋብርያን ኣመሪካ ዝኾና ከም ጃፓን፡ ደቡብ ኮርያን ፊሊፒንስን ዝኣመሰላ ሃገራት ግን ብፍጹም ናይ ምድምሳስ ብቕዓት ከምዘለዎ ይሕብሩ።

ብፍላይ ህዝባዊ ሰራዊት ሓርነት ቻይና ኣብ 2006 ክዓጥቖ ዝጀመረ 'DF-31A' ዝተሰምየ ኑክሌር ክሰክም ዝኽእል ዝተራቐቐ ሚሳይል ኑቲ ናይ ዕንወት መደብ ምሉእ ብምሉእ ከተግብሮ ከምዝኽእል የመልክቱ።

ብመሰረት'ቶም ክኢላታት፡ ቻይና ናይ ትሕተ-ባሕሪ መራኽብ ዘዕርፋሉን ዝዋፈራሉን ሰለስተ ዓበይቲ ወታሃደራዊ መዓስከራት ኣለዋ። ባለስቲክ ሚሳይል ዝዓጠቓ ናይ ትሕተ-ባሕሪ መራኽብ ድማ ካብቲ 'ሻዝካው' ዝተባህለ ቀዋሚ መዓስከር ብምንቃል ኣብቲ ምስ ሰሜን ኮርያ ዝዳወብ 'ቦሃይ በይ' ዝተባህለ ሕዙእ ቁጠባዊ ክሊ ከላላ ክኸይዳ ይኽእላ።

እዘን መራኽብ ክሳብ 1,200 ኪሎ-ሜትር ክውንጨፍ ዝኽእል 'AJL-2' ዝተሰምየ ባለስቲክ ሚሳይል ክዓጥቃ ዝኽእላ ብምዃነን ኣብኡ ኮይነን ኑተን ቀንዲ ቀንዲ ዝዓባ ከተማታት ኣመሪካ ከርናኽባሉ ኣይጸግመን።

ዜና ብሓጺሩ

ኣብ ኮናክሪ - ርእሰከተማ ጊኒ ትማሊ ኣብ ሓደ መዚቃዊ ምርኢት (ኮንሰርት) ዝካየደሉ ዝነበረ ቦታ ብሰንኪ ዘጋጠመ ሓደጋ ጸቕጥቕጥ ናይ ተዓዘብቲ ብውሕዱ 24 ሰባት ከምዝሞቱ ቢ.ቢ.ሲ. ገሊጹ። በቲ ሓደጋ ካልኦት ብ10ታት ዝቑጸሩ ሰባት'ውን ናብ ሆስፒታላት ተላኢኾም ኣለው።

እቲ ምርኢት ብምኽንያት ዒድ ኣልፈጥር ዝተዳለወ ብምንባሩ ብዙሕ ህዝቢ ንኽዕዘቦ ኣሊ ናብቲ ቦታ ከምዝምርሐ ዝጠቐሰ ጸብጻብ ቢ.ቢ.ሲ፡ እቲ ናይ ምርኢት ቦታ ጸቢብ ብምንባሩ ኑቲ ናብ ትራጀዲ ዝምርሐ ሓደጋ ከኸትል ከምዝኻኣለ ኣረዲኡ። በዚ ምኽንያት እታ ሃገር ናይ ሓደ ሰሙን ሓዘን ኣዊጃ ኣላ።

***

ኣብ ምዕራባዊ ክፋል ህንዲ 'ማሊን' ኣብ ዝተባህለት ቁሸት ብዘጋጠመ ምህማም መሬት ብውሕዱ 10 ሰባት ህይወቶም ክስእኑ እንከለው ካልኦት ሓያለ ድማ ደሃዮም ተሳኢኑ ኣሎ።

በቲ ድሕሪ ሓያል ዝናብ ዘጋጠመ ሓደጋ፡ ልዕሊ 40 ኣባይቲ ናይ'ታ ቁሸት ክቕበራ እንከለዋ፡ ብውሕዱ 160 ዝኣኽሉ ነበርተን ድማ ብዘይ መጽለሊ ተሪፎም ኣለው። ኣብ ህንዲ፡ ከምዚ ዓይነት ሓደጋ ዓመት መጸ ዝኽሰት ልሙድ ተርእዮ ምዃኑ'ዩ ም ተዓዚቡቲ ዘረድኡ።

***

ሰሜን ኮርያ፡ ምስ እስራኤል ኣብ ኩናት ተጸሚዱ ዝሎ ፍልስጤማዊ ምንቅስቓስ ሓማስ "ሚሳይል ክትሸጠሉ በስቲር ትዛራረብ ኣላ" ተባሂሉ ብትካላት ስለያ ኣመሪካ ንዝናፈስ ዘሎ ሓብሬታ ብትሪ ነጺጋቶ።

እታ ሃገር ትማሊ ኣብ ዘውጽኣቶ መግለጺ፡ እቲ ሓብሬታ ብቐንዱ ንሰሜን ኮርያ ጠንቂ ናይ'ቲ ኣብ ማእከላይ ምብራቕ ተፈጢሩ ዘሎ ሓደገኛ ምዕባሌታት ጌርካ ንምውንጃላን ንምኹናናን ተባሂሉ ዝተፈብረኸ ወጽኢ ሓሶት ምዃኑ ሓቢራ።

ትካላት ስለያ ኣመሪካ፡ ሓማስ ንእስራኤል ንምጥቃዕ ዝጥቀመሉ ዘሎ ሮኬታት ብዙሕ ኣድማዕነት ስለ ዘይብሉ፡ ብሚሳይል ንኽድብደባ ካብ ሰሜን ኮርያ ናይ ሽመታ ሕቶ ይቐርበሉ ከምዘሎ ዘመልክት ሓብሬታ'የን ዝዘርግሓ ዘለዋ።

***

ዕጡቓት ሚሊሻታት ሊብያ፡ ኣብ ከተማ በንጋዚ ተደኪኑ ንዘርከቡ ፍሉያት ሓይልታት ዝሰልጥንሉን ዝዕስከርሉን ዓቢ ወታሃደራዊ መዓስከር ከምዝተቖጻጸሩ ይግለጽ ኣሎ።

ብመሰረት ቢ.ቢ.ሲ፡ እዮም ዕጡቓት ንሓያለ መዓልታት ድሕሪ ዘካየድዎ ደማዊ ኩናት'የም ኑቲ ስትራተጂያዊ መዓስከር ከምንዝዕዎ ዝኻኣሉ። በዚ ድማ ጸጥታዊ ኩነታት'ታ ሃገር ኣብ ከቢድ ሓደጋ ወዲቑ ምህላዉ ትንገር ኣሎ።

ሊብያ፡ ድሕሪ'ቲ ኣብ 2011 ንመራሒኣ ዝዓለወ ወታሃደራዊ ምትእትታው ናይ ሃገራት ምዕራብ ኣብ ከቢድ ጸጥታውን ፖለቲካውን ሕንፍሽፍሽ ተሸሚማ ከምዝላ'ዩ ዝግለጽ።

በዓል ተራ ቤት መድሃኒት፡- | ዕለት | ኣድራሻ | ቍ.ስልኪ
ፋርማሲ ሓድሽ ዘመን | 31/07/2014 | ጉደና ናቕፋ ቁ.223፡ ጥቓ እንዳማርያም ጥቓ ባር ትረስተለ | 122798
ፋርማሲ ቍ.1 ብዘይካ'ቲ መዓልታዊ እትህቦ ኣገልግሎት ምሉእ ለይቲ'ውን ክፍትቲ ኢያ፡ | ኣድራሻ፡ ዞባ 1 ንኡስ ዞባ 02 ጉ. ናቕፋ ቍ.1፡ | 127565